

Adalbert

5 / 2016 / ročník XXVI / 25 Kč

Perla východních Čech září novotou

**Chci povzbuzovat mladé.
Nebojte se následovat Krista**

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 818 757
On-line knihkupectví:
www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00 Praha 8
Tel.: 283 028 111
www.portal.cz
www.facebook.com/nakladatelstvi.portal

Karmelitánské knihkupectví

Knihkupectí U Sv. Ignáce, Chelčického 8, Jičín
tel.: 493 721 967, e-mail: jicin@kna.cz
Knihkupectí U Katedrály, Velké nám. 36, Hradec Králové, tel.: 495 063 173, e-mail: hradec@kna.cz

Růženec

Brož., 32 str., 35 Kč

Pavel Vojtěch Kohut
Slabikář vnitřní modlitby

Brož., 144 str., 229 Kč

Papež František
Dary Ducha Svatého

Brož., 21 str., 59 Kč

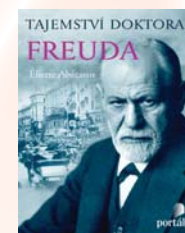
Skutky milosrdenství

Brož., ilustrované,
64 str., 99 Kč

Éliette Abécassis
Tajemství doktora Freuda

Brož., 120 str., 229 Kč

Eduard Martin
Babičko, máme tě rádi

Brož., 152 str., 159 Kč

Michel Remery Tweetuj s Bohem

Brož., 436 str., barevné
fotografie, 350 Kč

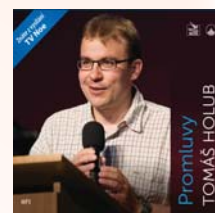
Jan Houkal
První svaté přijímání

Váz., 128 str., 189 Kč

Tomáš Holub
Promluvy

Celkový čas:
2 h. 32 min., 129 Kč

HRADEC KRÁLOVÉ 1866 – 2016

Bitva u Hradce Králové v roce 1866 patří k událostem, které neblaze poznamenaly vývoj Evropy. První i druhá světová válka mají počátek v tomto válečném střetu s velkými oběťmi lidských životů. Do programu 150 výročí pořádaného Královéhradeckým krajem a Statutárním městem Hradec Králové je zařazena **mše svatá v královéhradecké katedrále Svatého Ducha v sobotu 2. července 2016 ve 14.00**. Budeme se při ní modlit za padlé vojáky, ale i za spravedlnost, mír, vzájemné porozumění a spolupráci evropských národů a za pokoj ve světě.

Vzpomínkové akce se uskuteční 1. – 3. července 2016 v Hradci Králové a na bývalém bojišti na Chlumu, ve Střezeticích a v Máslojedech.

V neděli 3. července 2016 v 11.00 se bude konat u památníku Baterie mrtvých hlavní pietní akt a v 18.00 zádušní mše za padlé vojáky v kostele Proměnění Páně na Chlumu.

Novinky a program na www.koniggratz150.eu

Vážení a milí čtenáři,

vítám vás na stránkách květnového vydání diecézního měsíčníku Adalbert. Máj, měsíc v němž uctíváme Pannu Marii, má pro naši diecézi v letošním roce jubilejní nádech. Právě před pěti lety jsme prožívali radostné okamžiky. Po roční sedisvakanci se ujal úřadu nejvyššího diecézního pastýře současný biskup Jan Vokál. Při příležitosti pátého výročí zmíněné události vám, milí čtenáři, biskup Jan nabízí ohlédnutí za uplynulými léty své služby.

Radost z nástupu nového biskupa však krátce poté vystřídal smutek z odchodu arcibiskupa Karla Otčenáška. Proto najdete v tomto čísle také vzpomínku na jeho osobnost.

Lukáš Peška
šéfredaktor

SALESIÁNSKÝ DOMOV MLADÝCH HRADEC KRÁLOVÉ

Ubytování pro studentky vysokých a středních škol

- ✓ rodinné prostředí, výchovný systém založený na křesťanských hodnotách, domov otevřený pro věřící i nevěřící
- ✓ ubytování ve 2 a 3 lůžkových pokojích, studovny, knihovna, kuchyň, společenský sál, kaple, klavír, zahrada, hřiště
- ✓ připojení k internetu, zastávka MHD přímo před domem
- ✓ menší počet ubytovaných, klid pro studium, individuální přístup
- ✓ ubytování nezletilých studentek možné na základě smlouvy mezi rodiči (zákonnými zástupci) nezletilé studentky a SDM

Salesiánský domov mladých, Denisovo nám. 172, 500 04 Hradec Králové, tel.: 495 538 463, 731 625 923, sdmhk@volny.cz, www.sdmhk.cz.

Týden otevřených kostelů

22. až 28. května Hradec Králové

Téma: Člověk a jeho důstojnost, odkaz Bible současnosti i krása ticha

Hosté: Jan Sokol, Víta Marčík, P. Vojtěch Kodet, Richard Novák

Koncerty, workshopy, přednášky a divadelní představení - krása křesťanství, jedinečná atmosféra sakrálních prostor, dědictví křesťanských myšlenek.

Oslava 350 let kostela Nanebevzetí Panny Marie

22. května – 10.15 – slavnostní mše svatá

Celebruje královéhradecký biskup Jan Vokál

Obsah

Ohlédnutí: Chci povzbuzovat mladé. Nebojte se následovat Krista... 4

Téma: Perla východních Čech září novotou... 8

Zamyšlení: Syťme se odlesky Boží dokonalosti... 14

Charitní listy: V terapeutické dílně Slunečnice přivítali jaro... 22

Vzpomínka: Vzpomínky na arcibiskupa Karla Otčenáška... 31

Měsíčník královéhradecké diecéze. Evidenční číslo: MK ČR E 10261. Měsíčník. **Vydává:** Biskupství královéhradecké, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové. Adresa redakce: Tiskové oddělení (redakce), Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 422, **e-mail:** adalbert@bihk.cz, www.bihk.cz/ikd. **Členové redakce:** Mgr. Lukáš Peška (šéfredaktor, tel.: 603 888 281), Eva Zálešáková (externí redaktorka), Tomáš Kubelka (fotograf). **Sazba:** Lukáš Peška. **Tisk a grafika:** Typo Studio Jiří Bittner Hradec Králové. **Cena:** 25 Kč. **Roční předplatné:** 275 Kč. **Bankovní spojení:** Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek). **Uzávěrka příštího čísla:** 13. května 2016. **Foto na titulní straně:** Tomáš Kubelka

Chci povzbuzovat mladé. Nebojte se následovat Krista

Pět let není v životě člověka dlouhá doba. Přesto pětiletá období počítáme mezi jubilea, byť drobná. Letos v květnu slaví jedno takové malé pětileté jubileum nejvyšší pastýř královéhradecké diecéze biskup **Jan Vokál**, a s ním i celá diecéze. Právě před pěti lety přijal rodák z Hlinska Jan Vokál v Římě biskupské svěcení a následně se ujal úřadu královéhradeckého biskupa, v pořadí pětadvacátého.

Habemus episcopum!, zaznělo 3. března 2011 v kapli sv. Karla Boromejského v biskupské rezidenci v Hradci Králové z úst tehdejšího administrátora diecéze Josefa Kajneka, který po dobu sedisvakance diecézi řídil. Právě uvedený den jmenoval papež Benedikt XVI. 25. biskupem královéhradeckým Jan Vokála. Sídelnímu městu královéhradeckých biskupů radostnou zprávu zvěstovaly zvony katedrály Svatého Ducha a Bílé věže, včetně mohutného sv. Augustina. Po jmenování biskupa Dominika Duky OP pražským arcibiskupem se diecéze za nového pastýře modlila více než rok. Účastníci vyhlášení se pak s novým biskupem spojili prostřednictvím telemostu.

Svěcení pod vitráží Svatého Ducha

Biskupské svěcení, tedy třetí stupeň svátosti kněžství, přijal Jan Vokál 7. května 2011 v bazilice sv. Petra ve Vatikánu u oltáře Katedry pod Berniniho vitráží Svatého Ducha, kterou si nový biskup zvolil za průvodní motiv svého svěcení. Hlavním světitelem a kazatelem se stal státní sekretář Svatého stolce kardinál Tarsicio Bertone SDB a spolusvětiteli pražský arcibiskup

a předchůdce Jana Vokála na královéhradeckém biskupském stolci Dominik Duka OP a apoštolský nuncius Erwin Josef Ender. Mezi dalšími světiteli byli přítomni také kardinál Giovanni Coppa, kardinál Miloslav Vlk, českobudějovický biskup Jiří Paďour a světící biskup královéhradecký Josef Kajnek.

Mše svatá se zúčastnilo odhadem přes pět stovek lidí. Z významných hostů z České republiky se zúčastnili ministr kultury Jiří Besser a velvyslanec České republiky u Svatého stolce Pavel Vošalík. Čestné místo mezi účastníky slavnosti zaujala matka svěcence Anna Vokálová a jeho nejbližší rodina. Královéhradeckou diecézi zastupovala letecká delegace se 135 členy (duchovními i laiky) z různých farností, dále dva autobusy a řada diecézanů cestujících samostatně. Nechyběla skupina poutníků z USA, z míst, kde Jan Vokál začínal svou kněžskou dráhu.

Setkání tří biskupů při intronizaci

Služby diecézního biskupa se Jan Vokál ujal při slavnostní bohoslužbě v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové v sobotu 14. května 2011. Slavnost se stala současně vzácným okamžikem setkání tří biskupů, kteří postupně

„Mons. Jan dnes dostane plnost svátostného kněžství od Ducha Utěšitele: nechť On jej vede, podporuje a chrání v jeho pastorační službě, ve službě církvi v jeho české zemi.“ kard. Bertone

usedli na královéhradecký biskupský stolec – arcibiskupa Karla Otčenáška, arcibiskupa Dominika Duky OP a biskupa Jana Vokála.

Letos v květnu si tedy připomínáme pět let od výše popsaných radostných událostí. Biskup Jan Vokál proto u příležitosti pátého výročí biskupského svěcení a následného uvedení do úřadu královéhradeckého biskupa posílá prostřednictvím diecézního měsíčníku Adalbert následující ohlédnutí:

OHLÉDNUTÍ BISKUPA JANA VOKÁLA

Pět let uplyne v květnu od chvíle, kdy jsem do katedrály Svatého Duha vstoupil poprvé jako biskup. Ohlížím se při té příležitosti zpátky a v první řadě znovu děkuji Bohu za dar života a víry. Za to, že jsem měl to štěstí a privilegium vyrůstat v křesťanské rodině, kde prvním cílem rodičů bylo vést děti k Bohu. Děkuji Pánu za své kněžské povolání i za to, že jsem se v životě mohl setkat s mnoha kněžími, kteří mi na svém příkladu ukázali krásu duchovního povolání, jak povolání prožívat s radostí a velkou důvěrou v Toho, který je povolal.

V biskupské službě jsem poznal, že důležitější než razantní přístup a úsilí o změnu, které dnes často preferuje svět, je pro pastýře snaha dorůstat pokoře při vědomí toho, že sám o sobě člověk ve věcech Božích

nic nezmůže. To největší, o co může a má usilovat, je důvěra v Boží Prozřetelnost. Silněji než dříve si nyní uvědomuji, že vše, co máme, je laskavým darem Boží Lásky, že všechny těžkosti, které podstupujeme, mají svůj smysl a je třeba trpělivě je každý den vkládat do Božích rukou s prosbou, aby je Pán přijal a zúrodnil pro dobro duší, které kněžím svěruje.

Hodnotím-li zpětně uplynulých pět let, neopírám se o statistiky a čísla. Ta pastýře spíše odvádějí od toho, aby se v každém člověku snažil hledat a nacházet Boží obraz. To se mi v mé službě daří někdy více, jindy méně. Nejblíže se však cítím být kněžími, se kterými mne pojí jedno tajemné, nezasloužené a veliké povolání, na němž je nejobdivuhodnější převeliká důvěra, kterou v nás Bůh vkládá i přes naše chyby, omezenost, velkou nedokonalost. Největší radostí v mé dosavadní

biskupské službě je proto vidět kněze či bohoslovce, kteří milují Boha celým srdcem a toto celé srdce nasazují pro Boží království. Naopak největší bolest mi působí pohled na kněze, který závažně selže nebo se nechá zaslepit lidskou ctižádostí natolik, že zapomene na vlastní identitu a jádro celé své kněžské služby a například podle vzoru bezbožného světa pořádá podpisové akce namířené na oslavu vlastního já. Tomu pak zákonitě ustupuje i duchovní dobro druhých a celého společenství. Takové případy jsou však naštěstí velmi ojedinělé. Daleko více je v naší diecézi těch krásných kněžských duší, které své okolí zahrnují Božím požehnáním. Všem jim patří můj hluboký obdiv a vděčnost.

Ve svém úřadě jsem za pět let zažil mnoho radostí i bolesti, často ve vzájemném sepětí. Bolelo mě odstoupení milovaného papeže Benedikta XVI.,

Biskup Jan našel při své biskupské službě oporu ve světicím biskupovi Josefu Kajnekovi (vpředu v bílé mitře) a generálním vikáři Josefu Sochovi. Foto: Tomáš Kubelka

který mě do Hradce Králové poslal, velkou radostí mě záhy naplnil nástup nynějšího Svatého otce Františka, za kterého denně Bohu děkuji a ve shodě s tím, jak jsem Svatému otci slíbil, se za něho stále modlím. Svou biskupskou službu v královéhradecké diecézi vnímám právě jako pomoc Svatému otci, prvnímu pastýři Církve, nástupci Petrově.

Jednou z počátečních bolestí byla ztráta mnoha přátel z mého minulého působiště, ta však byla záhy bohatě nahrazena novými přáteli a blízkými spolupracovníky, v nichž mám velkou oporu, počínaje panem biskupem Josefem Kajnekem a panem prelátem Josefem Sochou.

S velkou vděčností stále pohlížím na své předchůdce na biskupském stolci, zejména na pana arcibiskupa Karla Otčenáška a pana kardinála Dominika Duku, kteří našemu diecéznímu společenství

vtiskli jeho dnešní tvář. Nesmírná vděčnost a úcta mě pojí se zesnulými Mons. Karlem Vránou, někdejším rektorem Nepomucena v Římě, a panem biskupem Jaroslavem Škarvadou, na jehož pracovní místo u Svatého stolce jsem před čtvrtstoletím nastoupil. Velmi si vážím také dobrých vztahů s institucemi v Hradci Králové, v Pardubicích i všude jinde po celé diecézi.

Ve své další službě bych se velmi rád, dá-li Bůh, zasadil mimo jiné o povzbuzení všech mladých lidí, aby se nebáli následovat Krista a v síle modlitby našli odvahu přijmout své povolání – vstoupit do svátostného manželství, které jim poskytne prostor k tomu, aby žili svůj život užitečně a naplno před Bohem i lidmi, anebo bez obav vykročit za Božím hlasem směrem ke kněžství či zasvěcenému životu.

Modlím se také za ozdravení rodin, za posilu pro staré, nemocné a opuštěné, za světlo Ducha Svatého pro lidi, kteří stojí před důležitým rozhodnutím, za kněze, seminaristy i za nová duchovní povolání. O to vše vytrvale prosme milosrdného Otce, který je v nebesích, a Matku Boží, pod jejíž ochranu vás všechny svěřuji.

Vážení čtenáři Adalberta, bratři a sestry v Kristu, ze srdce vám všem žehnám od katedrály Svatého Ducha!

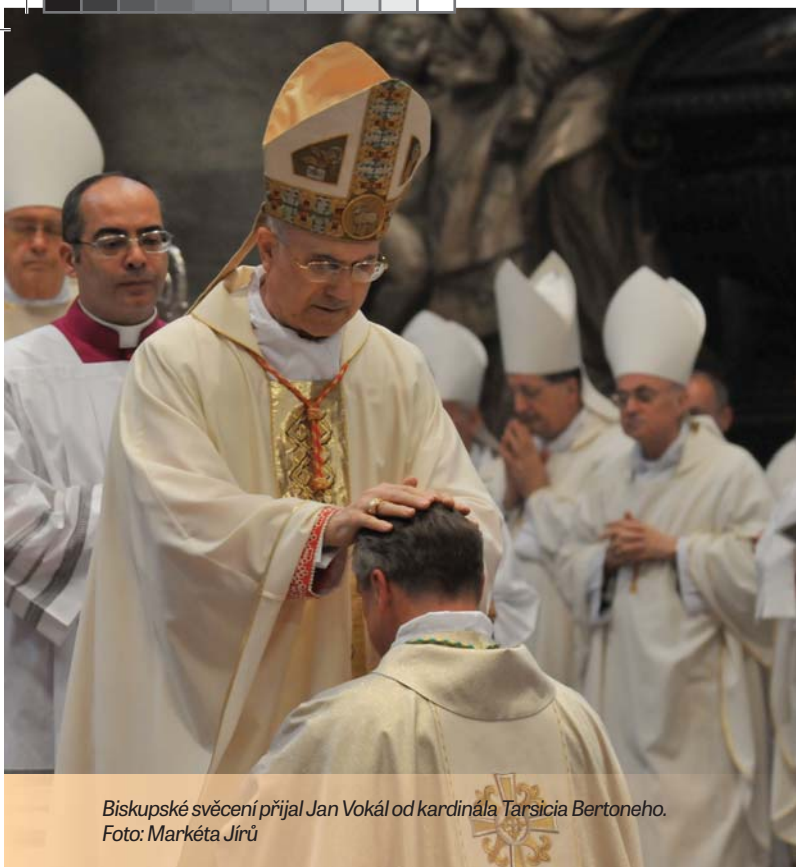
Váš biskup +Jan

Děkujeme otci biskupu Janovi za jeho dosavadní službu. Do dalších let ho provázíme svými modlitbami a přáním, ať může stále čerpat z nevysychající studnice darů Ducha Svatého. Navíc přejeme pevné zdraví a dobrou mysl.*

Lukáš Peška

Biskup Jan se rád setkává se spolubratry v kněžské službě. Foto: Tomáš Kubelka

Biskupské svěcení přijal Jan Vokál od kardinála Tarsicia Bertoneho.
Foto: Markéta Jirů

Jan Vokál bezprostředně po biskupském svěcení.
Foto: Markéta Jirů

Svěcení nových jáhnů a kněží je pro biskupa Jana velkou radostí.
Foto: Lukáš Peška

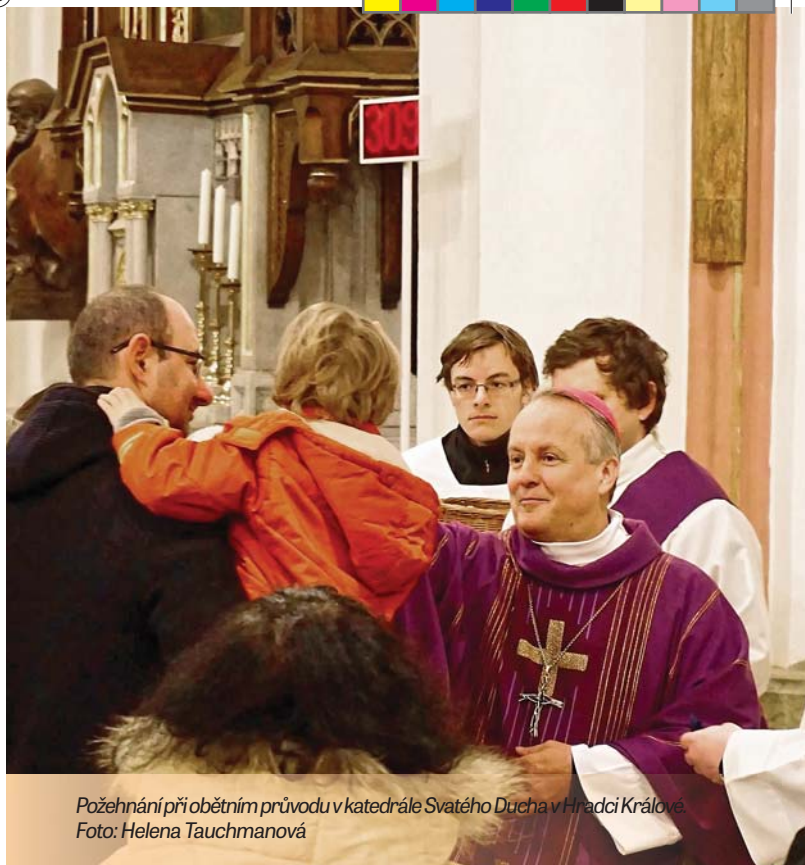
Biskup Jan pravidelně navštěvuje nemocné.
Foto: Lukáš Peška

Z úcty ke sv. Janu Pavlu II. uložil biskup Jan jeho ostatky v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové.
Foto: Tomáš Kubelka

*Srdečný stisk ruky nechybí při žádném přátelském rozhovoru s diecézany.
Foto: Tomáš Kubelka*

*Požehnání při obětním průvodu v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové.
Foto: Helena Tauchmanová*

*Při návštěvě dětí v Indii, které biskupství podporuje v rámci projektu
Adopce na dálku. Foto: Tomáš Kutil*

*Mládež v diecézi biskup Jan neustále povzbuzuje na cestě
ke Kristu. Foto: Tomáš Kubelka*

*Velikonoční radost...
Foto: Tomáš Kubelka*

Perla východních Čech září novotou

Skončila další fáze kompletní rekonstrukce poutního **kostela Panny Marie Pomocnice v Chlumku u Luže**. Děkovnou mši svatou sloužil královéhradecký biskup Jan Vokál. Oprava jedné z nejvýznamnějších barokních památek Pardubického kraje a současně jednoho z nejvyhledávanějších poutních míst královéhradecké diecéze probíhala v několika etapách. Vyžádala si přibližně šestnáct miliónů korun a Římskokatolická farnost Luže ji realizovala s pomocí tzv. norských fondů.

„První etapa opravy se uskutečnila v roce 2010, kdy restaurátoři obnovili vyřezávaný oltář, kazatelnu, obrazy a následně byl celý kostel vymalován. Opravy se dočkaly také unikátní varhany,“ řekl duchovní správce farnosti P. Josef Hubálek. Kostel, stojící na vyvýšeném místě a přístupný pouze po schodišti, se za další dva roky dočkal také bezbariérového přístupu a výtahu, který využívají vozíčkáři a pacienti z neďaleké košumberské Hamzovy odborné léčebny.

Ve fázi, která skončila právě v letošním roce, se podařilo restaurovat šest bočních oltářů, spodní část kazatelny, lavice, nově se vyspárovala dlažba a provedlo se restaurování dvou sakristií, kněžské a ministrantské. Řada přišla i na ostění v mariánské kapli a na zpodobnění.

Protože se jedná o kompletní rekonstrukci, nezapomněla lužská farnost ani na exteriér chrámu. „Obnovili jsme fasádu průčelí se dvěma věžemi, nyní nese červenou a bílou barvu, zatímco zbytek kostela je v původní kombinaci okrově žluté a bílé. Novotou září i vstupní dveře do chrámu,“ uvedl P. Josef Hubálek. Tolik by se

v souhrnu dalo napsat formou krátké reportáže. Rekonstrukce tak významného poutního místa naší diecéze si ale zaslouží více pozornosti.

Jedenáct ateliérů

Práce na akci Dokončení obnovy interiéru poutního chrámu Panny Marie na Chlumku v Luži začala po ukončené veřejné soutěži v únoru předchozího roku Agenturou Jan Zrzavý z Prahy. Postupně se demontovaly všechny postranní oltáře, vysunuly se ze zdi všechny zpodobnění, odstrojila se spodní část kazatelny od zdobeného dekoru a rozebraly se všechny bloky lavic. Všechny takto demontované prvky se odvezly do jedenácti ateliérů k restaurátorům od Kladna po Telč. Další subdodavatelé a restaurátoři dále pracovali přímo v kostele.

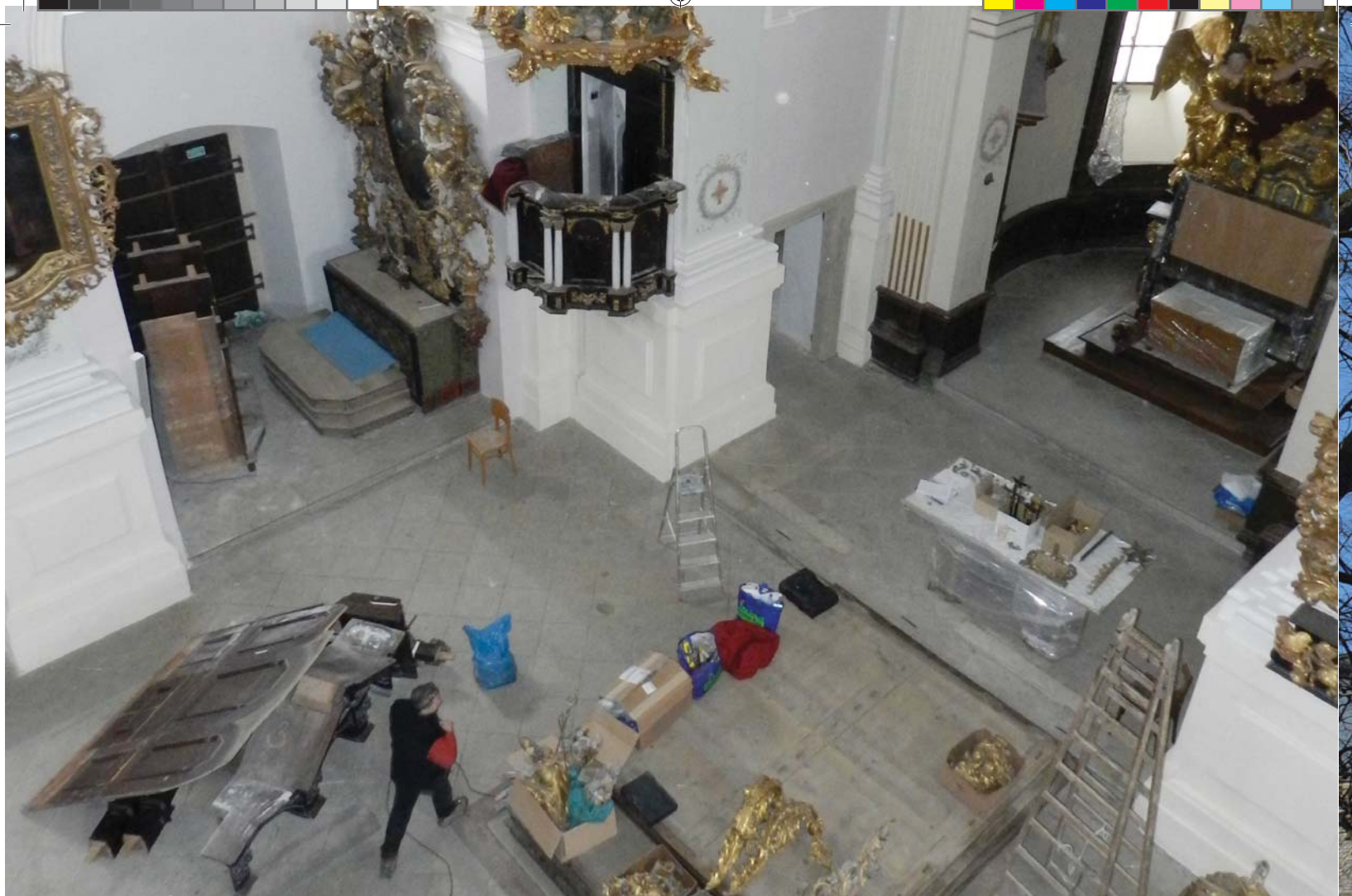
„Přerušili jsme zde do června veškeré bohoslužby, neboť bylo nutné opravit v kostele také omítky ve všech čtyřech schodišťových prostorech a rozebrat i nábytek v obou sakristiích, včetně souboru pěti obrazů. Když byl prostor chrámu takto vyklizen, provedli restaurátoři vyspárovaní dlažby v celé ploše kostela a restaurování všech čtyř dřevěných schodišť. Práce

„Dokončením prací na interiéru kostela v Chlumku se obnovila krása barokní výzdoby jedinečné perly východních Čech.“

probíhaly podle harmonogramu, od dubna až do října byl již umožněn opět šest dní v týdnu přístup turistům do zádveří k nahlédnutí do interiéru chrámu. Do první pouti zvané třeshňová, která se koná začátkem července, již byly zpět nainstalované všechny bloky zrekonstruovaných lavic,“ uvedl P. Hubálek.

Ušetřené peníze na fasádu věží

Vzhledem k tomu, že se veřejnou soutěží snížily rozpočtované náklady na dokončení prací v interiéru kostela, tak se, po předchozím jednání a schválení ministerstvem

Kostel Panny Marie Pomocnice patřil několik měsíců restaurátorům. Ti kompletně opravili celý interiér. Foto: archiv farnosti

financí, zařadila do akce ještě oprava nejhorší části fasády – a tou byla fasáda v průčelí chrámu včetně obou věží (na opravu celé fasády by uspořené prostředky nestačily). Proto se od května minulého roku pracovalo jak na interiéru, tak na exteriéru kostela. Opravu fasády prováděla firma Staver Luže. V exteriéru se na opravě podíleli také restaurátoři restaurováním dvou kamenných soch, vstupního portálu a jezuitského znaku v průčelí. Fasáda byla zdárně dokončena v říjnu 2015, ostatní práce v listopadu (odvodnění a sokl).

Přijďte se podívat

Pro doplnění rozsahu prací v interiéru není možné opomenout restaurování obložení mariánské kaple, restaurování obrazů sv. Ayi a Tadeáše, sousoší kalvárie, náhrobní desky zakladatelky chrámu a všech dveří jak v interiéru tak i těch venkovních tj. vstupních. Vedle toho restaurátoři opravili hlavní schodiště k varhanám, točitá scho-

diště ze sakristií na empory, vitrážní okna v presbytáři, v zádveří kostela se celkově vyměnila dlažba atd. Jednotlivé prvky se začaly zrestaurované postupně vracet zpět do kostela v souladu s harmonogramem prací. A výsledek? Můžete si ho přijet prohlédnout.

Milionové náklady

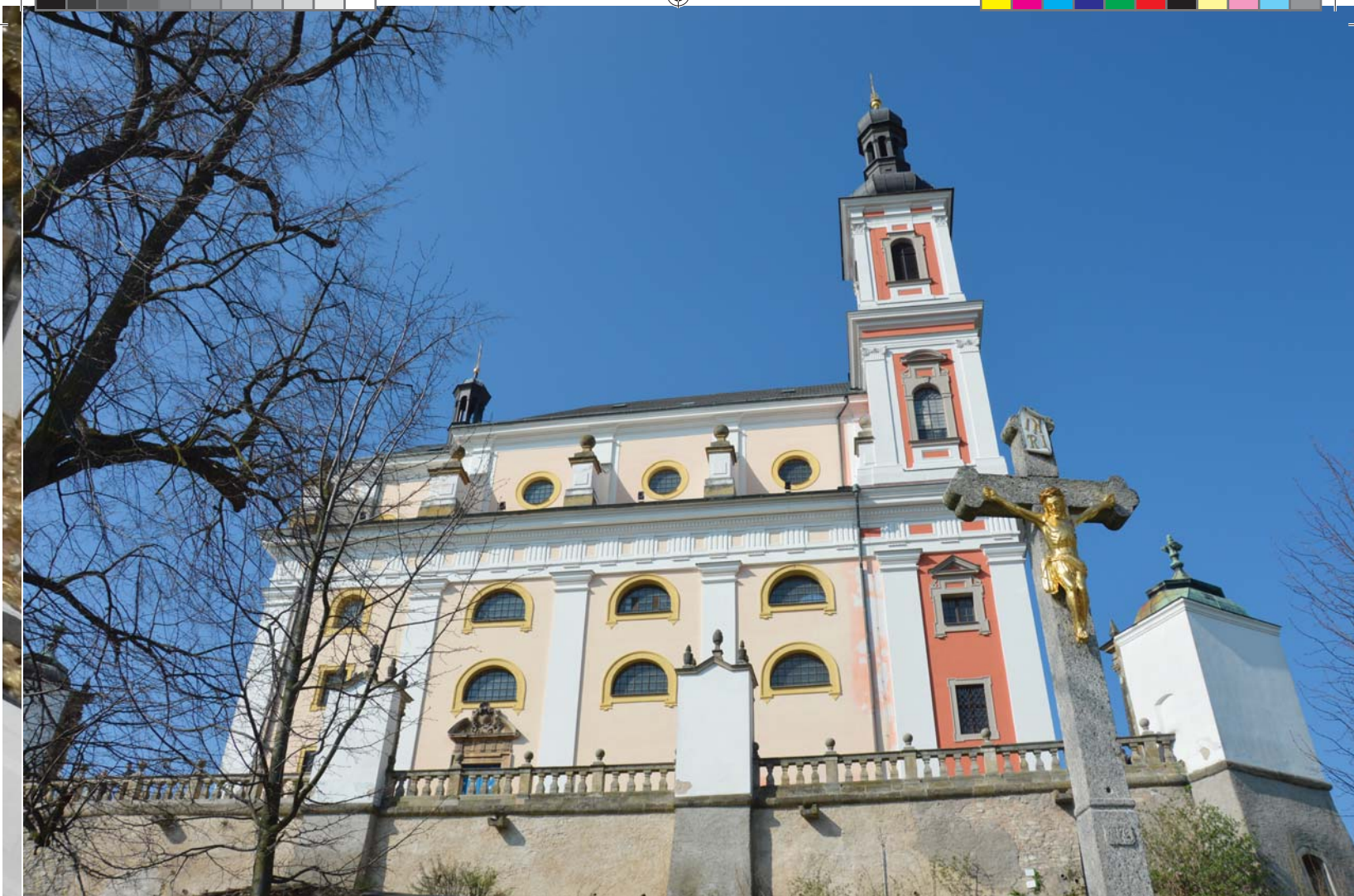
„Práce na tomto projektu byla velice náročná hlavně z hlediska krátkého času. Práci restaurátorů kontrovali velice pečlivě zástupci Národního památkového ústavu Pardubice a zástupci našeho technického dozoru. Stavební části projektu probíhaly pod dohledem technického dozoru investora z firmy Dušánek-Beran z Chrudimi,“ popsal P. Josef Hubálek.

A jaké finanční náklady si oprava vyžádala? „Rozpočtové náklady činily cca 18,7 miliónů korun. Konečná cena prací na interiéru byla cca 12,5 miliónů a u fasády cca 3,8 miliónů korun. Zbýlé náklady doplňují doprovodné

aktivity projektu jako je například technický dozor investora, koordinátor bezpečnosti práce, dotační management, publicita, nákup židlí s lavicemi apod. Na financování celého projektu se vedle hlavního donátora EHP a Norských fondů podíleli též naši partneři. Je to Pardubický kraj, Město Luže a Biskupství královéhradecké spolu s farností Kutná Hora-Sedlec, kteří nám jako žadateli dotace přispěli k pokrytí předepsané spoluúčasti každý jedním miliónem korun. Zbývající část, cca 740 tisíc korun připadá na naši farnost,“ vyčíslil náklady P. Josef Hubálek.

Perla východních Čech

Dokončením prací na interiéru kostela se podařilo zabránit šíření červotoče, který se tu v hojné míře objevil, a obnovila se krása barokní výzdoby. A tak vedle připravovaného titulu Národní kulturní památka, kam je již podle indikativního seznamu chrám Panny Marie na Chlumku zařazen, mu

Poutní kostel v Chlumku je nepřehlédnutelnou dominantou širokého okolí Luže. Foto: Hana Frančáková

právem patří neoficiální označení, že je perlou východních Čech.

V následujícím roce plánují stavebníci postupné dokončení fasády a opravu ohradní zdi a obnovu par-

ku. Tentokrát chce farnost finanční prostředky získat z Integrovaného regionálního operačního programu. Fotogalerie na www.bihk.cz. *

Lukáš Peška

Vrk čili Frk Ládi Holoubka

NO A JESTLIPAK JSTE PŘI REKONSTRUKCI NEZAPOMNĚLI NA HASÍČÍ PŘÍSTROJE?

Sytíme se odlesky Boží dokonalosti

Zamyšlení P. Petra Šabaky

Na-
le z l
jsem za-
jímavou pra-
nostiku: „Na prvního máje půjdeme do háje.“ Když pomíneme úsměvné konotace tohoto lidového rčení, tak jistě přitakáme pozvání k procházce májovou – květnovou přírodou. Máj a les, zkráceně majáles, představuje „slaviti májovou přírody krásu“. Tento obrat formuloval Karel Hynek Mácha, který je s prvním květnem velice úzce spjatý. Každoročně na prvního května zvou své známé a přátele, abychom si v atmosféře „pozdního večera – prvního máje – večerního máje – v lásky čase“ přednášeli klenot národní poezie, báseň Máj.

Není to jen ledasjaká veršovánka, ani plytké romantické do růžova zbarvené čtení pod lampou, ale existenciální drama lásky a smrti, času a věčnosti. A nejen to. Pokud se zaposloucháme do vodopádu Máchových slov, objevíme „zemi krásnou, zemi milovanou, kolébku svou i hrob svůj, matku svou i vlast jedinou i v dědictví danou, šírou tu zemi, zemi jedinou...“ Můžeme najednou pocítit touhu dýchat sytý vzduch dvojnásobně, do rukou sevřít voňavou hroudu země a naslouchat hlubokým tónům večerní písně kosa.

Mácha patří bezesporu k základním pilířům novodobé české poezie a každý básník se s ním porovnává, nechá se jím inspirovat, navazuje na jeho odkaz. Ale i my si jeho existenciální hledání můžeme připomenout: „Bez konce Lásky je! – Zklamanát láska má!“ To je závěrečný výkřik. Mácha v něm cituje biblickou Velepíseň lásky apoštola Pavla: „Láska nikdy nezanikne“ (1 Kor 13, 8). Ale pak dělá disharmonickou tečku. Je zklamaný, jeho láska je nenaplněná nebo nenalezl tu, která je bez konce a míry. A proto je poutníkem, proto prochází zemí a hledá ji. Kdo mu bude svědčit aspoň o naději, že je a může ji zakusit? Kolik takových poutníků je mezi námi dnes?

Když jsem si procházel květnový liturgický kalendář, abych se mohl spolu s vámi těšit, přišlo mi, že akcenty jsou položeny spíše na mužský princip než na jemnost mariánského panenství kopírujícího rozkvetlou zahradu naší země: apoštolové Filip a Jakub, Nanebevstoupení Páně, apoštol Matěj, Sesláání Ducha svatého, Jan Nepomucký, Ježíš Kristus, nejvyšší a věčný kněz, Nejsvětější Trojice a Tělo a Krev Páně. Jen tečku za měsícem činí událost Navštívení Panny Marie. Nabízí se úvaha, že bychom mohli být i my činní v hlásání víry, v prostupování do Božího nitra, v posvěcování své práce a vůbec své všednodennosti co by projevu všeobecného kněžství

přijetého při křtu. A korunou této naší ochoty, odevzdanosti a odvahy může být událost setkání dvou těhotných Božím slovem, milostiplných, lampy a světla, hlubiny, která volá hlubinu (srov. Žl 42, 8), láska lásku.

Jako vojenský kaplan dobrou polovinu května strávím ve vojenském prostoru na cvičení. Budu si moct znovu připomenout, že láska se projevuje péčí, starostlivostí o druhého, nebo o dílo, na kterém mám podíl. A pokud hovoříme o péči, tak k ní patří i slova jako zodpovědnost a oběť, výchova či ochrana. Ježíš takovou lásku popisuje na příkladu pastýře, který se stará o své ovce, ne jako ti, kterým na ovcích nezáleží a utíkají hned, jak jen slyší o nebezpečí. Můžeme proto i v tomto měsíci přemýšlet o tom, co máme rádi, o co pečujeme a jakými jsme pastýři nebo hospodáři. Co jsme ochotni obětovat za pokoje a bezpečí, radost a růst.

Přeji každému z nás, abychom sytili své smysly krásou, harmonií a odlesky Boží dokonalosti, abychom vytvářeli prostředí pochopení a přijetí, důvěry a pokoje.

Máj nás k tomu přeci zve.

Foto: Tomáš Kubelka

Foto: Lukáš Peška

Klášter nabízí výstavu Zamysli se!

BROUMOV – V revitalizovaných prostorách klášterního Lapidária potrvá do 22. května výstava více než čtyř desítek obrazů malířky Bedřišky Znojenské oceněné mnoha prestižními cenami v tuzemsku i zahraničí. Výstava s názvem *Zamysli se!* bude přístupná každý den od 10.00 do 16.00 zdarma. Po skončení výstavy věnuje malířka obrazy broumovskému klášteru. Výtvarnice Bedřiška Znojenská se zaměřuje především na sakrální tvorbu. Během svého života vystavovala v New Yorku, Paříži, Římě či ve Stockholmu a za svou tvorbu získala jedenáct ocenění, z toho dvě zlaté medaile na mezinárodní výstavě talentů ve Stockholmu. (peš)

V diecézi začíná působit misionář milosrdenství

HRADEC KRÁLOVÉ – Stal se jím P. Martin Sedloň, OMI z Plasů z plzeňské diecéze. Jako jeden ze skupiny misionářů milosrdenství má v rámci svých pravomocí pomoci potřebným lidem. Naši diecézi navštíví 7. května, 24. září a 22. října. V těchto termínech přijede do Hradce Králové a bude k dispozici v katedrále Svatého Ducha ve zpovědnici, vždy od 9.00 do 12.00. Věřící tak mohou využít jeho služby pro řešení specifických duchovních situací i pro přijetí svátosti smíření. Misionáře milosrdenství rozeslal do světa papež František. Vybraní kněží mají být znamením mateřské péče ve prospěch Božího lidu a získali proto pravomoc prominout i ty hříchy, které jsou vyhrazené pouze Svatému stolci. Mají být především prostředníky Boží otevřené náruče pro všechny, kteří hledají odpuštění, prostředníky pravých lidských setkání, zdrojem osvobození a pomocníky při překonávání překážek na cestě do nového života. (peš)

Foto: Ludmila Horáková

Biskupové Jan a Josef otevřeli další dvě Svaté brány milosrdenství

KOCLÍŘOV, KRÁLÍKY – Královéhradecká diecéze má další dvě Svaté brány milosrdenství. Biskup Jan Vokál ji otevřel v sobotu 2. dubna před Nedělí Božího milosrdenství za účasti stovek poutníků v Českomoravské Fatimě v Koclířově (horní obr.). Po modlitebním průvodu z farního kostela sv. Filomeny a sv. Jakuba, v jehož čele biskup Jan kráčel a který čítal stovky věřících, prošli účastníci slavnosti Svatou branou milosrdenství v kostele sv. Alfonse. Nejvyšší diecézní pastýř pak přednesl přednášku o Božím milosrdenství a ve velmi srdečném duchu s poutníky pobesedoval. Slavnost zakončila pontifikální bohoslužba, při níž zazněla Misa brevis od Jiřího Pavlici.

Světící biskup Josef Kajnek pak následující den otevřel Svatou bránu milosrdenství v Králíkách. Kostel Nanebevzetí Panny Marie na Hoře Matky Boží se tak stal pátým, posledním místem v královéhradecké diecézi, ve kterém mohou poutníci projít Svatou branou milosrdenství. Seznam Svatých bran, celoroční program a fotogalerie na www.bihk.cz. (peš)

Foto: Vladimír Urbánek

Svatovojtěšská pouť v Libici zahájila nověnu za duchovní povolání

LIBICE NAD CIDLINOU – V sobotu 23. dubna se libický kostel zcela naplnil poutníky z širokého okolí i početnou skupinou z Polska, která přijela v doprovodu kněží. Královéhradecký světící biskup Josef Kajnek v promluvě vyšel z historických kořenů začátku křesťanství v našich zemích a po vzoru osobnosti svatého Vojtěcha, tehdejšího císaře Otty II. a papeže Silvestra, usilujících o sjednocení Evropy na křesťanských principech, vyzval k obnově a záchraně současné Evropy. Velmi působivá byla modlitební cesta na bývalé slavníkovské hradiště s mladými rodinami, dětmi i závěrečná modlitba u sousoší svatých Vojtěcha a Radima. Svatovojtěšská slavnost v Libici nad Cidlinou, rodišti sv. Vojtěcha, zahájila v pořadí již 20. nověnu za nová duchovní povolání. V roce 1997, v roce svatovojtěšského milénia, papež Jan Pavel II. této obnově svatovojtěšské úcty požehnal (mimořádně v příštím roce si připomene královéhradecká diecéze 20 let od návštěvy svatého Jana Pavla II.). Nověna bude i letos pokračovat každou poslední sobotu v měsíci (28. 5., 25. 6., 30. 7., 27. 8., 24. 9., 29. 10., 26. 11., 17. 12.). Fotogalerie na www.bihk.cz. (hf)

Fatima naplno žije přípravami na jubileum

FATIMA – Společně se skupinou poutníků z Hodonínska jsme se vydali na pouť do Fatimy. Letošní rok je 100. výročí zjevení Anděla Portugalska, Anděla Míru. Ten připravoval malé pasáčky na setkání s Pannou Marií o rok později. Naučil je modlitbě klanění, úcty. Právě tento kristocentrický rozměr je velmi důležitým prvkem autentického poselství Fatimy. Také v Koclířově bylo odhaleno sousoší Anděla a fatimských pasáčků – kopie z Loca do Cabeço.

S poutníky jsme navštívili všechna hlavní místa – Kapli zjevení, nově zreštaurovanou baziliku Panny Marie Růžencové s hroby pasáčků, novou baziliku Nejsvětější Trojice, Aljustrel, Valinhos a domky pasáčků. Velmi působivé pro mnohé bylo také seznámení s výstavou v rektorátu, kde je uložena vzácná korunka, v níž je vložen projektil, který věnoval papež Jan Pavel II. poté, co mu byl vyoperován z těla po atentátu z 13. května 1981. Tato korunka je na hlavu Panny Marie vsazována vždy 13. den v měsíci od května do září, a pak také na hlavní mariánské svátky 8. prosince a 15. srpna.

Ve Fatimě vrcholí přípravy na příští rok, kdy uplyne od zjevení 100 let. Nyní se dokončuje oltář před bazilikou – tzv. Recinto, kde probíhají bohoslužby pro poutníky z celého světa. Během naší pouti se uskutečnilo velmi důležité setkání s rektorem poutního místa, P. Carlosem Cabecinhasem, kterého se spolu se mnou zúčastnil vedoucí mezinárodního sekretariátu Světového apoštolátu Fatimy Nuno Prazeres s asistentkou Anou Reis. P. Cabecinhas byl seznámen s aktualizací průběhu příprav jubilea Fatimy v České republice, které již probíhají. Součástí slavení bude putování regionálních soch Panny Marie Fatimské ve farnostech od září 2016, národní pouť do Fatimy v září 2017, převzetí milostné sochy, program v katedrálách diecézí Čech a Moravy, modlitební program na hlavních poutních místech České republiky a teologicko-pastorální sympozium o Fatimě, zakončené obnovou zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Také v Portugalsku a na dalších místech světa probíhá duchovní příprava na fatimské výročí. Ve Fatimě 13. května zasvětil portugalský biskupové Portugalsko Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Bude tak slavnostně zakončeno putování sochy Panny Marie Fatimské – v kláštorech Kongregací a řeholních institutů žijících v klauzuře a poté její návštěvy v diecézích celého Portugalska. Při této iniciativě se kolem Panny Marie setkávaly tisíce lidí.

Naše poutní skupina byla ubytována v mezinárodním centru Světového apoštolátu Fatimy v Domus Pacis, které poskytuje také velmi důležité duchovní zázemí v kaplích latinského a byzantského ritu (byl zde uchováván originál ikony Panny Marie Kazaňské). Zde také poutníci přijali krásná osobní svědectví ze života rodin Any a Nuna, jejichž prarodiče osobně prožili setkání s pasáčky. Životní svědectví prarodičů zásadním způsobem proměnilo jejich život, stejně jako jejich rodin. V každodenním programu byla také naše účast při večerní mezinárodní modlitbě sv. růžence a muži se zapojili i při nesení sochy Panny Marie ve večerním procesí, které je v září svíce vždy velkým duchovním obdarováním.

Mimo Fatimu jsme navštívili také klášter v Coimbre, kde žila a zemřela sestra Lucie dos Santos, Lisabon a významná historická místa Portugalska – Batalhu, Alcobaca a Nazaré. A i když Atlantik ještě neumožňoval příjemné osvěžení v mořských vlnách, prožili jsme i hezké rekreační odpoledne na pobřeží moře.

Nejsilnějším zážitkem pro mne tentokrát bylo narušené ochranné sklo, pod nímž je uchovávána socha Panny Marie na místě zjevení v Capelinha. Přeji každému osobní setkání a duchovní obohacení (nejen) během fatimského jubilea. A pokud je pro vás portugalská Fatima daleko, přijměte srdečné pozvání do koclířovské dolinky, kde se nachází naše malá Fatima národní. Fotogalerie na www.bihk.cz. (Hana Frančáková)

Foto: archiv farnosti

Ministranti vyrazili do Želivu. Na diecézní setkání

ŽELIV – Ve dnech 15. až 17. dubna se v želivském klášteře konalo diecézní ministrantské setkání. V pátek večer se do této poměrně nedostupné oblasti v jihu naší diecéze sjeli ministranti téměř ze všech vikariátů naší diecéze. Někteří cestovali skoro pět hodin. Jiní přijeli vlakem, další velkým autem v doprovodu svých rodičů, akolytů, či kněží. Celkový počet účastníků byl 200 lidí, konkrétně ministrantů bylo 160. Po ubytování v opatství na pokojích a převážně na postelích, proběhla společná večeře, kterou připravily místní šikovné farnice. Už od začátku byli ministranti rozděleni do skupin po dvaceti. A takhle prožívali celý víkend:

Páteční večer po vzájemném přivítání a seznámení se, následovala nádherná scénka, která představila klášter a důvod, proč se letošní setkání odehrává právě zde. Jednalo se o příběh odstranění veřejnou bezpečností jednoho želivského kněze, který se pak ve vazbě za své vyšetřovatele modlil, a tak proměnil jeho srdce. Jednalo se o skutek milosrdenství. Zvukové, světelné a kouřové efekty dotvořili nádhernou atmosféru večera, která byla zakončená noční stopačkou vedoucí k prameni, u kterého si ministranti obnovili své křestní sliby.

Druhý den začal ranní rozcvíčkou a modlitbou. Po katechezi, kterou vedl opat Jáchym Šimek, se ministranti odebrali na louku nad Želivem, kde následovala cesta milosrdenství – pět stanovišť s vybranými úryvky z evangelia o milosrdenství, které doporučoval Svatý otec František v bule Misericordiae Vultus. Tato hra byla vesměs pohybová, ale také místy intelektuální. Před obědem v místní hospodě si mohli ministranti vybrat z alternativních odpoledních programů: horolezectví, rafting, dřevovýroba, jízda na koních, či tradiční fotbal. Této hře se spousta ministrantů věnovala během každé volné chvíle.

Den vyvrcholil mší svatou, začínající v rajske zahradě kláštera a projitím Svatou branou milosrdenství. Po mši svaté byla večeře formou hot dogu. Večer se prohnala Želivem nádherná, intenzivní a krátká bouřka, to se už ale ministranti připravovali na adorační večer, kterému předsedal biskup Jan Vokál. Jeho nádherná spontánní modlitba před Pánem Ježíšem završila celý náročný a pěkný den.

V neděli dopoledne se ministranti setkali s biskupem Janem a on jim odpovídal na nejrůznější dotazy: jak rychle jezdí autem, zda pije colu, anebo zda má vůbec dotykový mobil. Dostalo se i na otázku jeho vlastního povolání ke kněžství a používání internetu. Velice plodná hodina byla zakončena biskupským požehnáním a všichni se šli připravit na slavnostní mši svatou, kterou jsme tentokrát slavili spolu s želivskou farností. Po mši svaté a obědě se všichni rozjeli domů. Fotogalerie na www.bihk.cz. (P. Filip Foltán)

Varhanní maraton představil šestici nástrojů

CHRAST – V Chrašti u Chrudimi se v sobotu 16. dubna uskutečnil Varhanní maraton. Zúčastnilo se ho několik desítek zájemců, kteří vypočetli hru na šest historických nástrojů. Akci odstartovala návštěva kaple v chrasťeckém zámku. Tamní varhany jsou z šesti navštívených nástrojů nejstarší, pocházejí z počátku 18. století, i když píšťaly podstoupily pozdější výměnu. Z kaple se zájemci odebrali do nedalekého kostela. Následně se každý po své ose dopravil do kostelů v Rosicích, Řestokách a Chrašticích. Pomyslnou cílovou pásku účastníci protknuli v kostele sv. Markéty v Podlažicích. „Zde jsme zapojili i mého syna Vojtěcha pro ukázkou tzv. praxe alternatin, tedy střídání gregoriánského chorálu s varhanní hrou, která přináší zajímavý zvukový kontrast mezi měkkým, tvárným lidským hlasem a pevným, stálým zvukem varhan,“ řekl Miroslav Pošváb, který před každým vystoupením místní nástroj posluchačům vždy představil. Následně varhaník Michal Hanuš každý nástroj předvedl v půlhodinovém vystoupení a hudební repertoár měnil podle konkrétního nástroje. V rosickém kostele sv. Václava dokonce zazněla ukáзка varhanní improvizace do zvuku velkého kostelního zvonu. Varhanní maraton zakončili účastníci společným zpěvem Svatováclavského chorálu. (peš)

Katoličtí vězeňští kaplani putovali na Chlumeck

LUŽE – V sobotu 16. dubna proběhlo 10. jarní setkání katolických vězeňských kaplanů a dobrovolných duchovních, kteří navštěvují uvězněné osoby. Setkání zahájila pěší pouť ze Skutče na mariánské poutní místo Chlumeck u Luže. Následně mši svaté v kostele Panny Marie Pomocné předsedal předseda Rady České biskupské konference pro duchovní službu ve věznicích biskup Josef Kajnek. Setkání dopoledne pokračovalo ve Skutči. (peš)

Bohoslovci navštívili farnosti

DOLNÍ ÚJEZD – O víkendu s Nedělí Dobrého pastýře, tedy ve dnech 15. až 17. dubna, navštívili bohoslovci z pražského semináře vybrané farnosti královéhradecké diecéze. Tři z nich, Jan Lukeš, Jiří Ondruš a Jakub Brabenec, se vypravili do Dolního Újezdu. Tamní farníci si vyslechli svědectví tří mladých mužů, které Pán povolal ke kněžství. Nejstarší Jenda (32 let) zdůrazňoval, co pro něho znamenalo překonat strach, aby mohl Pánu říct Ano. Jirka (28 let) říkal, jak odkládal a dokonce se snažil nahradit jiným způsobem krok, který souvisel s voláním Ježíše Pojď za mnou. Nejmladší Kuba (21 let), který začal ministrantovat ve svých 16 letech, pomocí knížky Dar a tajemství od Jana Pavla II. se rozhodl vstoupit do semináře. Skutečně jejich svědectví bylo velkým povzbuzením pro všechny farníky a důkazem, že Ježíš dává Povolání. Dle programu, navrženého otcem Adamem, se mohli mladí bratři bohoslovci setkat ve skupinkách s lidmi všech věkových kategorií. Se skauty v jejich středisku, během přípravy na biřmování s mladými a také s dospělými prezentovali život v semináři. Při této příležitosti se také samotní účastníci přípravy na biřmování otevírali a mluvili o svých životních zkušenostech souvisejících s hledáním Krista. Nejstarší generace, tedy senioři, si mohli vychutnat krásu duchovního povolání během posezení s bohoslovci ve farní Charitě. Fotogalerie na www.bihk.cz (peš)

Ministr zemědělství Marian Jurečka se sešel s lesníky

HRADEC KRÁLOVÉ – Pracovní setkání se uskutečnilo v biskupské rezidenci v Hradci Králové v rámci jednodenní ministerské návštěvy Královéhradeckého kraje. Setkání se zúčastnili zástupci Diecézních lesů Hradec Králové, Městských lesů Hradec Králové, Východočeské komendy Řádu sv. Huberta a Charity. Tématem pracovní schůzky byly současné problémy v lesnictví a myslivosti. (peš)

Hradec Králové přivítá Diecézní setkání dětí

HRADEC KRÁLOVÉ – V sobotu 21. května se uskuteční tradiční Diecézní setkání dětí, tentokrát na téma Cesta za pravým světlem aneb Poznávání života našich předků v době osvícenství. Jeho cílem je možnost setkat se a poznat děti z jiných farností a částí diecéze a slavit mši svatou s diecézním biskupem. Specifickým cílem letošního setkání je poskytnout dětem a jejich průvodcům prostor poznat určitý úsek našich dějin z pohledu křesťanské víry prostřednictvím různých aktivit. Vrcholem setkání je společný program v kostele a mše svatá. Program vychází z charakteristik doby osvícenství, které dosáhlo největšího rozmachu a rozšíření v 18. století. Bylo prožíváno různě ve městech a na venkově, v intelektuální vrstvě společnosti a mezi těmi, kteří se živili svými rukama. Pátrali jsme v celé šíři různých projevů tohoto období v životě společnosti a vybrali jsme některé, které můžeme nabídnout dětem. Ty jsme zpracovali formou různých aktivit. Spojujícím symbolem je Světlo, červenou nit našeho programu tvoří pohled na Ctnosti. Stanoviště, na kterých budou pro děti připraveny různé činnosti a úkoly, pořadatelé označili názvy božských a mravních ctností. Děti se zde s nimi setkají v kontextu života křesťanů 18. století a z části i naší doby.

V době osvícenství vznikla síť farností, která do značné míry odpovídá dnešní struktuře naší diecéze. Abychom dětem tuto skutečnost zprostředkovali a vizualizovali, prosíme vás, abyste před setkáním věnovali pozornost pracovnímu listu, který jsme připravili. Jeden pracovní list je určen pro celou skupinu. Vyplněný pracovní list vezměte s sebou na setkání a odevzdejte jej na registraci.

Pracovní list spolu s plakátem najdete ke stažení na: www.bihk.cz/pastorace/katecheticko-centrum/diecezni-setkani-deti, kde budeme postupně zveřejňovat další informace.

Organizátorům setkání vždy významně pomůže, mají-li představu o počtu a věku účastníků. Prosíme vás, abyste nám sdělili co nejdříve úmysl na setkání dětí přijet a pokusit se odhadnout možný počet a věkovou skupinu účastníků a v květnu pak upřesnili počet dětí. (Jana Kobylíková)

Časový harmonogram setkání:

7.30 – 9.00	Registrace
9.00 – 12.00	Program na stanovištích v Novém Adalbertinu
12.00 – 13.00	Přestávka na oběd; tvorba mozaiky s obrazem Světla
13.00 – 14.00	Společný program v kostele Nanebevzetí Panny Marie
14.00	Mše svatá s biskupem Janem Vokálem

**Národní pout'
ve Svatém roce
MILOSRDENSTVÍ**
spojená s Poutí médií

**sobota 28. května 2016
KRAKOV-Lagiewniki**

Deštné**DCŽM VESMÍR**

- 20. 5 – 22. 5. – Fantasy teenagers víkend
- 27. 5 – 29. 5. – Víkend umění

Hoješín u Seče

- 2. 5., 16. 5., 30. 5., v 18.00 – Večery o víře s Božím slovem
- 20. 5. – 22. 5. – Duchovní setkání pro děvčata 12 až 17 let
- 27. 5. – 27. 5. – Víkend pro děvčata 7 až 14 let

Čihošť

- 7. 5. v 7.30 – Pouť z Chrudimi

Police nad Metují

- 7. 5. – Májová pouť do Vamberic (Polsko) k bazilice Panny Marie, Královny rodin (letos i s modlitbami k Roku milosrdenství), pouť povede pěšky po památné Vamberické poutní cestě malebnou krajinou Policka, Broumova a Radkowska, pouť začne v 7.30 v chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují požehnáním poutníků a skončí mší svatou v 16.00 ve vamberické bazilice, cesta zpět zajištěna dvěma autobusy, odjezd v 18.00, více informací na: troutnar@meu-police.cz; tel.: 724 192 678. Pojeďte s námi!

Stromkovice

- 15. 4. v 8.30 – Co je to za lidi? Co jsme to za lidi?, sál Českobratrské církve evangelické, přednáší Dalimil Petrilák

NET FOR GOD

- 13. 5. v 20.00 – Hlinsko
- 19. 5. v 19.45 – Hradec Králové, Pouchov
- 20. 5. v 20.00 – Sezemice
- 26. 5. v 20.00 – Jablonné nad Orlicí
- 27. 4. v 19.00 – Chrudim
- 31. 5. v 17.30 – Broumov

Chrudim

- 17. 5. v 18.00 – Češi v dramatech 2. světové války, přednáší historik Jan Šťastný, přednášková síň Vodních zdrojů

Česká Třebová

- 12. 5. v 17.00 – Je Bible pravdivá?, městské muzeum
- 22. 5. v 18.00 – Dialog chorálu a varhan, kostel sv. Jakuba

Koclířov

- 6. – 8. 5. – Seminář vnitřního uzdravení (P. Elias Vella OFM)
- 7. 5. – 1. sobota (P. Elias Vella OFM)
- 9. – 12. 5. – Exerciie pro kněze i laiky (P. Elias Vella OFM)
- 30. 7. – od 7.00 – Pouť do Zakopaneho a Krakova na mši s papežem Františkem Více: recepcce@cm-fatima.cz; mob. 731 646 800, www.cm-fatima.cz

Dřízna

- 1. května v 14.30 (P. Ján Jakubovič, CM)
- 8. května v 14.30 (P. Jiří Pilz)
- 15. května v 14.30 (P. Zdeněk Novák)
- 22. května v 14.30 (P. Jan Linhart)
- 29. května v 14.30 (P. Augustín Slaninka, CM)
- 14. srpna v 14.30 (P. Jan Barborka)
- 2. října v 14.30 (P. Alojz Šaliga, CM, kazatel trvalý jáhen Jaroslav Zoubek)

Malé Svatoňovice

- 7. 5. v 8.30 – Mariánská sobota s uctíváním sošky Panny Marie
- 1. 5., 8. 5., 15. 5., 22. 5., 29. 5. v 17.00 – Májová pobožnost

**Janské Lázně
MARIANUM**

- 2. 7. – 9. 7. 2016 – Pobyt pro prarodiče s vnoučaty (I. turnus)
- 20. 8. – 27. 8. 2016 – Pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt (II. turnus) Přihlášky na oba turnusy: DCS, Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, 737 215 328, e-mail: dcs@bihk.cz, web1: www.dcskhk.cz, web2: www.simeon.cz

Pardubice

- 14. 5. v 10.00 – Festival 2016, Salesiánské středisko

Hradec Králové

- 5. 5. v 19.00 – Koncert duchovní hudby Ubi caritas, kostel Nanebevzetí Panny Marie
- 8. 5. v 16.00 – Dialog chorálu a varhan, kostel Božského Srdce Páně

NOVÉ ADALBERTINUM

- 30. 5. – v 17.30 – Formační setkání regionu WAF - Fatimského apoštolátu v ČR (více: www.fatima2017.cz)
- 18. 6. – Diecézní setkání seniorů a jejich přátel - Nové Adalbertinum, HK

KATEDRÁLA

- 15. 5. – v 9.30 – Slavnost Seslání Ducha Svatého (celebruje biskup Jan Vokál)

**DIECÉZNÍ CENTRUM
PRO SENIORY**

- 17. 5. – 25. 5. – Zájezd do Itálie s návštěvou Říma a dalších zajímavých míst.
- 28. 8. – 2. 9. – Duchovně odpočinkový pobyt ve Vysokých Tatrách s návštěvou Turzovky a Spišského Jeruzaléma
- 25. 9. – 1. 10. – Zájezd na Kypr s biskupem Janem Vokálem (uzávěrka přihlášek 20. června!) Přihlášky na vše: DCS, Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, 737 215 328, e-mail: dcs@bihk.cz, web1: www.dcskhk.cz, web2: www.simeon.cz

Podrobnější informace a další akce najdete v Kalendáři akcí na diecézním webu www.bihk.cz.

Kde společně s vámi pomáháme

Papežská misijní díla v České republice pravidelně podporují projekty pro světové misie, bohoslovce a děti. V letošním roce míří tato pomoc celkem do 13 zemí světa, kterými jsou Keňa, Zambie, Uganda, Nigérie, Egypt, Sýrie, Pákistán, Bangladéš, Filipíny, Srí Lanka, Papua-Nová Guinea, Jamajka a Guyana.

Papežské misijní dílo šíření víry

Jedná se o oficiální organizaci katolické církve, která cílevědomě podporuje zahraniční misie. Pomáhá každé misijní diecézi světa na cestě k samostatnosti. Zajišťuje systematickou a kvalitní pomoc nejchudším lidem ve skoro jedenácti stích misijních diecézích. Finanční prostředky na projekty pocházejí převážně ze sbírek Misijní neděle (každoročně předposlední říjnová neděle). Kromě sbírky přispívají dárce na tento účel i kdykoliv během roku.

Papežské misijní dílo apoštola Petra

Zaměřuje svou pomoc na přípravu a formaci seminaristů, řeholních noviců a noviců v misijních diecézích církve. Služba je nezbytná, bez ní by nově vznikající církevní společenství neměla duchovní představené, nebyli by kněží ani řeholní dorost v misiích. Pomoc není jen ekonomická, ale spočívá také v modlitbě a v životě inspirovaném vírou.

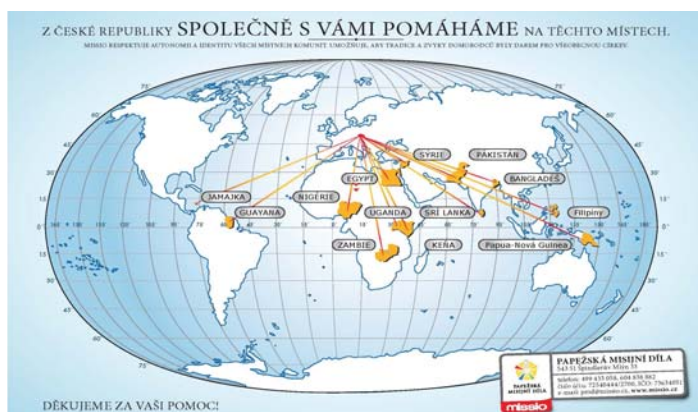
Papežské misijní dílo dětí

V rámci katolické církve jde o organizaci, která na celosvětové úrovni formuje děti k zájmu o misie, a to modlitbou, vzdělávacími aktivitami, finančně. Děti se tak stávají misionáři druhých, v souladu s heslem „Děti pomáhají dětem“. Dílo podporuje duchovní i hmotné potřeby dětí.

Přehled projektů za jednotlivá díla najdete na webu www.missio.cz/projekty/kde-prave-pomahame/. Za veškerou podporu ze srdce děkujeme!

Bronislava Halbrštátová

Více informací naleznete na www.missio.cz.

Východní Velikonoční hymnus k Bohorodičce

Tak jako se západní církev během velikonočního období obrací ve svých modlitbách k Panně Marii, obzvláště v modlitbě „Raduj se, Královno nebeská“ a písní „Vesel se, nebes Královno“, tak také východní církev byzantského obřadu se ve svých modlitbách utíká k Bohorodičce.

Celou dobu Paschy se modlí při ranních a večerních modlitbách i při slavení liturgie tento Velikonoční hymnus: „Kristus vstal z mrtvých, smrti smrt přemohl a zemřelým v hrobech život daroval. Anděl zvěstoval Požehnané: Přechistá Panno, raduj se. Plesej Neposkvrněná. Tvůj Syn třetího dne vstal z hrobu a zesnulé vzkřísil. Radujte se, lidé! Osvět se, osvět se, nový Jeruzaléme. Hle, sláva Pánova tě ozářila. Raduj se a plesej, Sione. A ty, přechistá Bohorodičko, těš se ze vzkříšení svého Syna.“

Velikonoční hymnus v sobě ukrývá celou radost, kterou prožívala Bohorodička a skrze ni se máme té radosti učit i my. Velikonoční radost se má stát radostí každého z nás. Máme spolu s Bohorodičkou mít radost ze vzkříšení našeho Pána Ježíše Krista. Skrze zmrtvýchvstání Pána máme naději na osobní vzkříšení. Tak jak zemřelý Kristus vyvedl z hrobu, máme i my být jednou vyvedeni z hrobu a radovat se se svým Pánem. V této velikonoční době se máme radovat ze svého osobního vzkříšení a vykoupení. Proto se v tom hymnu říká: „Radujte se, lidé“. Máme být ozáření Pánovým vzkříšením tak, jako bylo ozáření celé stvoření při Pánově zmrtvýchvstání. Svět skrze Pánovo vzkříšení je vykoupěný a smířený s Bohem, stvořitelem celého vesmíru.

Petr Čapek

Více informací naleznete na adrese: www.exarchat.cz

Liturgický kalendář

1. KVĚTNA – 6. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

- 1. čtení: Sk 15,1-2.22-29, Žalm: Zl 67(66)
- 2. čtení: Zj 21,10-14.22-23, Evangelium: Jan 14,23-29

5. KVĚTNA – SLAVNOST NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

- 1. čtení: Sk 1,1-11, Žalm: Zl 47(46)
- 2. čtení: Ef 1,17-23, Evangelium: Lk 24,46-53

8. KVĚTNA – 7. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

- 1. čtení: Sk 7,55-60, Žalm: Zl 97(96)
- 2. čtení: Zj 22,12-14.16-17.20, Evangelium: Jan 17,20-26

15. KVĚTNA – SLAVNOST SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO

- 1. čtení: Sk 2,1-11, Žalm: Zl 104(103)
- 2. čtení: 1Kor 12,3b-7.12-13, Evangelium: Jan 20,19-23

22. KVĚTNA – SLAVNOST NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

- 1. čtení: Pr 8,22-31, Žalm: Zl 8
- 2. čtení: Rim 5,1-5, Evangelium: Jan 16,12-15

26. KVĚTNA – SLAVNOST TĚLA A KRVE PÁNĚ

- 1. čtení: Gn 14,18-20, Žalm: Zl 110(109)
- 2. čtení: 1 Kor 11,23-26, Evangelium: Lk 9,11b-17

29. KVĚTNA – 9. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

- 1. čtení: 1Kral 8,41-43, Žalm: Zl 117(116)
- 2. čtení: Gal 1,1-2.6-10, Evangelium: Lk 7,1-10

Mše svatá k počtě Otce vlasti Karla IV.

- 11. května – 19.30 – kostel Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové (celebrant biskup Jan Vokál, kazatel P. Tomáš Petráček)

Úmysly Apoštolátu modlitby

Všeobecný úmysl: Aby ženám ve všech zemích světa byla prokazována vážnost a úcta a jejich přínos pro společnost byl náležitě oceňován.

Misijní úmysl: Aby se v rodinách, společenstvích a skupinách rozšiřoval zvyk modlit se růženec za šíření evangelia a za mír.

Národní úmysl: Ať nás mariánská úcta vede k hlubokému duchovnímu životu, modlitbě, naslouchání Božímu slovu a bezvýhradné ochotě vytrvale hledat a ochotně plnit vůli Boží.

Celodiecézní kostelní sbírka

- 15. května – Sbírka na potřeby diecéze

Osobní oznámení

JMENOVÁNÍ

- Bc.Th. **Jan Uhlíř** – arciděkan Kutná Hora od 1. 4. 2016 konzultantem Ekonomické rady diecéze

VÝROČÍ NAROZENÍ

- 2. 5. – 55 let – P. Mgr. **Jakub Jan Sarkander Med**, OPraem., administrátor v Úsobí
- 14. 5. – 45 let – ThLic. **David Bouma**, Th.D., kaplan se zvláštním určením v Hradci Králové
- 22. 5. – 93 let – JUDr. **Jan Mařík**, kněz olomoucké arcidiecéze, bydlí ve farnosti Kutná Hora

VÝROČÍ BISKUPSKÉHO SVĚCENÍ

- 7. 5. – 5 let – Mons. JUDr. Ing. **Jan Vokál**, JU.D., biskup královéhradecký

VÝROČÍ KNĚŽSKÉHO SVĚCENÍ

- 25. 5. – 25 let – ThMgr. **Robert Pietrzak**, administrátor v Kopidlně
- 25. 5. – 30 let – ThDr. **Jan Bárta**, děkan v Ledči nad Sázavou
- 26. 5. – 15 let – ThMgr. **Artur Kamil Róžański**, administrátor v Solnici

Biřmování v květnu 2016

- 1. května – Podskála (farnost Vrbatův Kostelec) – 18.00 (biskup Jan Vokál)
- 8. května – Vysoké Mýto – 8.30 (biskup Jan Vokál)
- 8. května – Žamberk – 9.15 (biskup Josef Kajnek)
- 14. května – Hradec Králové (katedrála Svatého Ducha) – 18.30 (biskup Jan Vokál)
- 15. května – Pardubice – 9.00 (biskup Josef Kajnek)
- 22. května – Dolní Újezd – 10.15 (biskup Josef Kajnek)

Termíny biřmování v roce 2016 na www.bihk.cz.

CHARITNÍ LISTY

ZPRAVODAJ DIECÉZNÍ CHARITY HRADEC KRÁLOVÉ

V terapeutické dílně Slunečnice přivítali jaro

V dílně ručních prací a šití hendikepovaní vyrábí dekorativní a upomínkové předměty z papíru, textilu i přírodních materiálů. Učí se různé výtvarné techniky a zapojují i svou fantazii. Foto: Jana Karasová

Výrobou velikonočních dekorací a také sázením stromků přivítali jaro v Sociálně terapeutické dílně Slunečnice ve Dvoře Králové nad Labem, kterou v týdnu navštěvuje devatenáct lidí s mentálním hendikepem. „Jsme rádi, že tady dílny máme a nemusíme s Jirkou dojíždět do Trutnova,“ říká pan Vágner, spokojený rodič jednoho z klientů služby, kterou ve městě pátým rokem zajišťuje zdejší farní charita. Hendikepovaní tu formou terapie pracují hned v pěti dílnách. Zahradníci a starají se o domácí zvířata, věnují se šití a ručním pracím, uklízí a perou, vaří a také prodávají v charitním obchodě.

Ve Slunečnici je veselo, ale nikdo nezahálí

„Do dílny chodím moc ráda. Na Velikonoce jsme zdobili vajíčka. Někdy prodávám taky v krámku. Mám tady i hodně kamarádů,“ vypráví usměvavá Miša, která miluje módu a zrovna se učí přišívat knoflíky. Je jí dvaadvacet, přes týden žije v chráněném bydlení a na víkendy jezdí domů.

Dobrá nálada nechybí ani Jirkovi, který teď vyrábí vlněné koberečky pro dekoraci

do bytu nebo na chalupu. Lucka zase šije na stroji zdravotní polštářky, které pak plní obilím. „Je to dobré třeba na bolavá záda,“ vysvětluje. Martin právě háčkuje novou tašku. Honza stříhá cenovky na zboží do charitního obchůdku. Zuzka vyrábí šablony pro srdíčka na bylinky... Všichni tvoří pod odborným dohledem trpělivých asistentek. Je vidět, že tu mají bezvadnou partu, ruční práce je opravdu baví a dělají pokroky.

Každý má své tempo

„V naší dílně pomáháme lidem s lehkým nebo středně těžkým mentálním postižením ve věku od 16 do 64 let, kteří nemohou najít uplatnění na otevřeném nebo chráněném trhu práce. Učíme je novým pracovním dovednostem a trénujeme jemnou motoriku. Vedeme klienty také k co největší sebeobsluze a samostatnějšímu životu. Jsou tu v kontaktu s vrstevníky i obyvateli města,“ přibližuje poslání služby její vedoucí Kateřina Hlaváčková a doplňuje: „Máme pestrou nabídku činností a snažíme se vždycky přizpůsobit tempu a hendikepu

klientů. Držíme se hlavně tradic a ročních období, před svátky i pečeme perníčky. Výrobky z dílen pak prezentujeme na prodejních výstavách a v terapeutickém obchodě, který jsme otevřeli loni v září. Klienti se tu při prodeji učí také komunikovat s veřejností nebo zacházet s penězi.“

Společné zážitky

O desáté se už všichni těší na společnou svatčinu, kterou si sami připravují v rámci dílny kuchyňských prací. Předtím se ale ještě rozprávějí o zážitcích z předešlého dne. „Včera jsme byli v Chotěborkách sázet stromky. To dělám moc rád. Člověk se pěkně zapotí,“ dozvídáme se od Jirky Vágnera, který chodí do Slunečnice pravidelně kromě prázdnin, a ostatní se hned přidávají. I přes aprílové počasí se jim prý podařilo vysadit rovných šestnáct stromů. Na zahradě pracují celý rok, na podzim hrabou listy a sklízí ovoce. Martin se také stará o králíky na faře.

Terapie v charitním obchodě

V sadu pomáhá i Zdeněk, který bydlí s rodiči v rodinném domě se zahradou, a tak se nebojí žádné práce. Právě se učí prodávat v tréninkovém obchodě Slunečnice v Havlíčkově ulici. S pomocí asistentky obsluhuje zákazníky nebo připravuje a oceňuje zboží. V nabídce tu mají výrobky z dílny a také bazárek s darovaným oblečením. „Věci nejdřív třídíme, pereme a pak sušíme v sušičce,“ popisuje se zapálením Zdeněk. Nákupem v terapeutickém krámku můžete i vy udělat radost sobě nebo druhým a současně podpoříte charitu. Originální i užitečné výrobky klientů se prodávají také na jarmarcích, v informačním centru nebo přímo v dílně.

Jana Karasová

Kde nás najdete? nám. TGM 40, 544 01 Dvůr Králové nad Labem • Otevřeno: PO - PÁ od 8 do 16 hod. • Kontakt: tel. 491 616 360, 731 401 417, email: slunecnice@charitadk.cz. Tréninkový obchod: Havlíčkova 14. Farní charita ve Dvoře Králové n/L poskytuje také služby: osobní asistence, občanskou poradnu, Centrum pro rodinu Klubko, Klub Labyrint, Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež Střelka. Více na www.dk.charita.cz.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

■ AKTUALITY

Vrchní sestra Viera Ivanovová získala vysoké ocenění

Hradec Králové: Viera Ivanovová, vrchní sestra hradecké Domácí hospicové péče, získala stříbrné ocenění Sestra roku 2015 v kategorii Sestra v managementu a vzdělávání. Cenu převzala 30. března v Praze. Záštitu nad oceněním převzala Dagmar Havlová za Nadaci VIZE 97, dále MZ ČR, MPSV ČR a primátorka hlavního města Prahy. Odborným garantem soutěže je Česká asociace sester.

Viera Ivanovová pracuje v Charitní ošetrovatelské službě Oblastní charity Hradec Králové od roku 1998. Pacienti mají sestru velmi rádi. Je obětavá a profesionální. Zasloužila se o vznik Domácí hospicové péče v roce 2013. Navázala spolupráci s úřady, Fakultní nemocnicí Hradec Králové, praktickými lékaři, pečovatelskými službami a dobrovolníky. K ocenění gratulujeme!

Petra Zíková, www.charitahk.cz

Vrchní sestra hradecké Domácí hospicové péče Viera Ivanovová obdržela stříbrné ocenění Sestra roku 2015. Foto: archiv OCH Hradec Králové.

Dobrovolnice havlíčkobrodské Charity získala cenu Křesadlo

Havlíčkův Brod: Zlatuše Hejkalová, stálá dobrovolnice zdejší Charity, převzala 8. dubna ocenění Křesadlo za rok 2015. Tato cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci, se uděluje od roku 2001. Její symbolika je zřejmá, dobrovolníci jsou těmi, kdo pomáhají vykřesat jiskry lidství. Paní Zlatuše dobrovolničí v Nemocnici Havlíčkův Brod od roku 2008. Věnuje se pacientům na LDN. Vytváří pro ně volnočasové aktivity, jako jsou společenské hry, povídání, předčítání nebo trénování paměti, a také pomáhá při skupinových aktivitách. K ocenění gratulujeme!

Hana Fikarová, www.hb.charita.cz

Nové pečovatelské služby v Třebchovicích a okolí

Třebchovice pod Orebem: Charitní pečovatelská služba zdejší farní Charity poskytuje od března nové služby. Ve městě i okolních obcích teď nabízí také doprovod klientů k lékaři, na úřady apod. Dovož obědů zajišťuje nově i pro seniory, nemocné a zdravotně postižené z Týniště nad Orlicí. Novinkou bude také Půjčovna kompenzačních pomůcek. Klientům dále poskytuje

služby jako jsou zajištění stravy, pomoc s hygienou a oblékáním (koupel možná i ve středisku), nákupy, donášku léků a pochůzky, úklid a praní prádla. Kontakt: Marie Nejmanová, tel: 495 592 283, 734 461 836, email: chps.nejmanova@seznam.cz. Více na www.trebechovice.charita.cz.

Alice Doksanská

V Litomyšli mají poklad

Litomyšl: Věra Rybenská, která byla v roce 2012 oceněna Stříbrným charitním křížem, letos oslavila 85 let. A už víc než 15 let věnuje svůj čas a energii pomoci potřebným. Právě tak dlouho je dobrovolnicí litomyšlské Farní charity; navíc spoluzakladatelkou Charitního šatníku pro pomoc lidem v nouzi. Ráda pracuje na zahrádce a žije čilým společenským životem. Je takovým „pokladem“, ze kterého se těší mnoho druhých. Vše nejlepší k jubileu!

Martina Soukupová, www.litomysl.charita.cz

Sestra Daisy je lékařkou v nemocnici v Dillí

Severní Indie: Indická sestra Daisy, která díky finanční podpoře našich dárců loni vystudovala Lékařskou fakultu UK v Hradci Králové, je už opravdovou lékařkou. Ve své zemi úspěšně složila registrační lékařské zkoušky a v lednu získala potřebné osvědčení. V březnu nastoupila na roční praxi na internu v katolické nemocnici v Dillí, kterou spravuje tamní biskupství a je jednou z nejuznávanějších v Indii. „Jsem šťastná, že jsem lékařkou. Mohu hodně udělat pro pacienty, pomáhat chudým a potřebným a těm, kteří trpí,“ píše ve svém dopise sestra Daisy a také děkuje všem svým dárcům: „Drazí přátelé, každému z vás bych chtěla osobně poděkovat za Vaši podporu a vstřícnost během mých studií v Česku. Jsem ráda, že jsem některé z vás mohla poznat i osobně. Bůh mi skrze vás ukázal svoji lásku. Nesu Vás ve svém srdci a modlím se za vás.“ Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

Z dopisu sestry Daisy

Sestra Daisy z Indie. Foto: archiv Adopce na dálku DCH HK

Velikonoční poděkování

Letohrad: Každoročně při obřadech Zeleného čtvrtka děkuje farář Václav Vacek lidem, kteří slouží druhým. Květinu přijalo zástupně čtrnáct lidí za všechny rodiče, kteří se starají o své děti, za sestry a dobrovolníky z Oblastní charity Ústí nad Orlicí, za lidi, kteří doma pečují o nemocné, za lidi, kteří pracují pro farnost, za ty, kdo pracují s mládeží ve Skautu a Orlu, za dobrovolníky ve válečných oblastech Ukrajiny a za dárce krve.

Iva Marková, www.uo.charita.cz

■ KALENDÁŘ NA KVĚTEN A ČERVEN

Benefiční PUCCINI GALA pro hospic

22. 5. v 19.00, Divadlo J. K. Tyla Červený Kostelec. Účinkují zpěváci a hudebníci z Konzervatoře Pardubice. Z výtěžku bude podpořen Hospic Anežky České, středisko Oblastní charity Červený Kostelec. Více na www.hospic.cz.

Pohádkový les

4. 6. ve 14.30, Dvůr Králové nad Labem (start u nemocnice). Pohádkovou trasu zvládnou předškoláci i mladší školáci. Vstupné dobrovolné. Pořádá Farní charita Dvůr Králové nad Labem. Více na www.dk.charita.cz.

■ VZDĚLÁVÁNÍ

Semináře: Domov sv. Josefa Žireč

7. 6. – Seminář pro pracovníky domácí péče

14. 6. – Seminář pro sociální pracovníky

23. až 24. 6. – Seminář pro blízké nemocných (na Kuksu)

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce. Přihlášky a info: www.domovsvatehojosefa.cz/vzdelavani

14. a 28. 5. – Přednášky Bylinkové zahrady Josefa Kamela

Přihlášky a info: rousar@pro-charitu.cz. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Exercicie: P. Elias Vella OFM Conv.

15. až 19. 6. – Ježíš můj přítel (o modlitbě), Kino Luník Červený Kostelec. Přihlášky a info: www.ochck.cz. Pořádá Oblastní charita Červený Kostelec.

■ NAPSALI NÁM

Setkání s podporovanou dívkou a její rodinou

V programu Adoptce na dálku jsem zapojen už několik let. Shodou okolností jsem byl vyslán do Bangalore na služební cestu, a tak mě napadlo, že bych se mohl sejít s podporovanou dívkou Nehou Veronicou a její rodinou. Z hradecké charity mi vyšli vstříc, stejně tak z kanceláře ASHA, která program zajišťuje na indické straně.

V úterý 23. února si mě měl někdo z ASHA vyzvednout. Nakonec mě čekalo lidí hned několik: otec Patrick, sestra Juliana, jedna z učitelek a maminka Nehy Veronicy, která tam byla také. Podstoupili náročnou dvouhodinovou cestu přes celé město a ještě na mě čekali, než jsem skončil pracovní jednání. I tak byli samý úsměv.

Doprava v Bangalore představuje pravé dobrodružství, na které Evropan není zvyklý. Otec Patrick je ovšem zkušený řidič, takže jsme cestovali nejen bezpečně, ale také svižně. Navštívili jsme Střední školu sv. Karla, kam Neha chodí. Dozvěděl jsem se, že má ve třídě 93 spolužáček a žádného spolužáka, že výuka trvá 3 hodiny v kuse a pak teprve přijde přestávka na oběd. Mít vůli se za takových podmínek učit ve mně vzbudilo velkou úctu.

Dále jsme cestovali k dívce domů, kde nás čekal také její tatínek a bratr. Její rodina mluví tamilštinou, což je jeden z nejstarších

jazyků světa, a je už po generace katolická. Jejich byt byl jednoduchý a skromný, ale také čistý a opravený. Dostal jsem kokosový ořech s brčkem. Čerstvá šťáva z kokosu je jeden z nápojů, které cizinci mohou v Indii pít bez obav (podobně jako balenou vodu).

Neha mi ukázala své školní diplomy a medaile. Pochopil jsem, proč nebyla v jazyce hindi tak úspěšná jako v jiných předmětech - je to pro ni totiž už čtvrtý jazyk po angličtině, kannadštině a zmíněné tamilštině. Ptal jsem se, co chce dělat, až skončí střední školu. Řekla, že by ráda k vojenskému námořnictvu. Zarazilo mě to. Dívka o dvě hlavy menší než já, křehké postavy, která potřebovala péči charitativních institucí, si volí takovou kariéru. Otázal jsem se rodičů, co oni na to. Maminka bez zaváhání a s jiskrou v oku řekla, že je to volba jejího dítěte a že věří, že to dokáže a chce jí v tom maximálně podpořit. Pak jsem jim předal několik drobností, sám jsem dostal nevšední dary v podobě šály, turbanu a věnce (pumaly), které obstarala ASHA. Vyfotili jsme se, všechny krátce pozdravila i manželka, pomodlili jsme se a rozloučili.

Tím ale večer neskončil. Otec Patrick mě vzal se sestrou na večeři a pak do prostor ASHA. Byl jsem ještě plný dojmů z návštěvy, zatímco mi podrobně vysvětloval mechanismy, jakými se vybírají děti do adoptce. Dávají podporu nejvýše jednomu dítěti v rodině, které nesmí být jedináček (výjimka jsou sirotci). Rodiny se průběžně navštěvují a jsou mezi nimi některé velmi chudé. Až tak, že se při návštěvě do jejich příbytku ani nevejdou.

Dále mě seznámil s transparentností financování. Každé dítě disponuje spolu s jedním z rodičů reálným účtem v bance, kam nadace přímo posílá příspěvky z Čech. Shromažďuje veškeré podklady o tom, co by měla rodina za vzdělání zaplatit. Pokud to nezaplatí, situace se řeší, napřed domluvou, pak případně ukončením. Tato pravidla mi přijdou uvážlivá a moudrá. I když to není to hlavní, co si ze setkání odnáším, myslím, že je dobré, aby se o tom vědělo. Také jsem dal otci Patrickovi neformální dar, aby ho použil dle svého uvážení. On však dar zapsal formálně na nadaci a poslal mi potvrzení elektronicky. Na pořádku a transparentnosti mu prostě záleží.

Jsem rád, že jsem se mohl s Nehou Veronicou setkat. Uvědomuji si, že to není moje zásluha, že mohu někomu platit vzdělání ze svého nadbytku. Není ani mou zásluhou, že jsem se narodil na jiném místě planety, kde je větší hojnost. Proto cítím, že vděčnosti, které se mi dostalo, nejsem hoden.

Karel Macek

Dárce Karel Macek na návštěvě v indické škole, kde se učí dívka Neha (uprostřed), kterou podporuje ve vzdělání v projektu Adoptce na dálku. Foto: archiv Adoptce na dálku DCH HK

Bertík

Čtení pro zábavu i poučení

Milí ministranti,

s díky za společné setkání s otcem biskupem v Želivu, vás zdravím na začátku mariánského měsíce. Proto i téma tohoto měsíce bude o Panně Marii. V listě, který napsal Svatý otec František ke svatému roku se věnuje Panně Marii – budete si moci ten úryvek z jeho listu přečíst. Představuje tam nádhernou modlitbu k Panně Marii – Zdrávas Královno. Maria Calasanz Ziescheová napsala nádhernou knížku Dokonalá Svoboda, ve které románově popisuje život mnicha Heřmana z Altshausenu, který je autorem této modlitby – stejnojmenná kapitola o vzniku této modlitby je nádherná a po jejím přečtení se na tuto modlitbu

dívám opět novými očima. Doporučuji vám tuto knížku si přečíst.

Tento měsíc se tradičně modlíme májové pobožnosti, Mariánské litanie. Je to takový náš projev úcty k Panně Marii jako k naší nebeské Matce. Chci vás povzbudit k účasti na těchto májových pobožnostech. Abychom svůj vztah k Panně Marii prohloubili.

S blížícími se prázdninami vás chci pozvat na náš diecézní tábor na Diecézní centrum života mládeže Vesmír, o tom si ale napíšeme podrobněji příští měsíc.

Ze srdce vám žehnám.

+ o. Filip Foltán

KVĚTNOVÝ SVĚTEC

Svatý Florián

(250 – 4. května 304)

Svatý Florián je prvním rakouským mučedníkem a světcem. Přestože sloužil v římské armádě, pomohl křesťanům, které v okolí dnešního Lince věznil místodržitel císaře Diokleciána. Za to byl uvězněn a 4. května 304 mu katé přivázali na krk mlýnský kámen a hodili ho do řeky Enže poblíž římské osady Lauriacum. Nad jeho hrobem časem vznikl kostel a benediktinský klášter, později klášter augustiniánský, který nese název tohoto mučedníka St. Florian. Svatý Florián je považován za patrona profesí, které souvisejí s ohněm – hasičů, hutníků, kominíků, hrnčírů či pekařů. Obvykle je zobrazován v oblečení římského důstojníka s nádobou na hašení, případně přímo hasící požár. Jeho sochy se budovaly na ochranu proti požáru. Památku svatého Floriána si připomínáme 4. května. V naší diecézi jsou svatému Floriánovi zasvěceny tři kostely (ve Stříteži, Hraběšíně a v Kocbeřích) a kaple v Olešné. Ostatek sv. Floriána se nachází také v kostele v Jaroměři.

Nabídka letních táborů nejen pro ministranty

Nemáš ještě program na prázdniny? Gratie (kontakt: 733 755 824, hojesin.osf@seznam.cz).

Diecézní ministrantský tábor (15. až 20. srpna 2016, DCŽM Vesmír v Orlických horách, cena 800,- Kč). Tábor je určen pro ministranty od 12 let. S sebou spacák, karimatku, sportovní oblečení, ministrantské oblečení. Přihlášky (jméno, příjmení, věk, adresa, telefon, e-mail a farnost) posílejte do konce června 2016 na e-mail f.foltan@email.cz, nebo na P. Filip Foltán, Římskokatolická farnost, 592 12 Nížkov 10. Bližší info: www.ministranti.bihk.cz.

Další letní tábor nabízejí Školské sestry sv. Františka. **Minitábor** pro děti od 7 do 12 let se uskuteční od 4. do 8. srpna na téma Bobřík milosrdenství v Hoješíně u Seče. Bližší informace najdete na www.hojesin.signaly.cz nebo u sestry

Letní dětský tábor se bude konat také na faře v Ruprechticích u Broumova, a to do 10. do 17. července. Sedmnáctý ročník má téma Vydej se s námi do Narnie a je určen dětem od 1. do 5. třídy (kontakt: Alžběta Hejnová, 774 810 183, betkahejnova@seznam.cz).

Děkanství Vysoké Mýto pořádá ve dnech 1. až 15. července **Letní tábor Vranice 2016** v Toulavcových Maštalích. Je určen pro děti od 1. do 9. třídy. Přihlášky se přijímají do 15. května (kontakt: P. Pavel Mistr, Římskokatolická farnost-děkanství, Försterova 161/1, 566 01 Vysoké Mýto (tel. 465 420 983, 728 185 336, e-mail: rkfmymto@tiscali.cz). (peš)

Maria – Matka milosrdenství

Nyní se obraťme k Matce Milosrdenství. Něha jejího pohledu ať nás ve Svatém roce milosrdenství provází, abychom všichni znovu objevili radost Boží něhy. Nikdo nepoznal hloubku tajemství Boha, který se stal člověkem, tak jako Maria. Všechno je v jejím životě utvořeno přítomností milosrdenství učiněného tělem. Matka Ukřižovaného Vzkříšeného vstoupila do svatyně božského milosrdenství, protože se niterně podílela na tajemství jeho lásky.

Maria byla vybrána za matku Božího syna a od věků byla otcovou láskou připravována stát se Archou úmluvy mezi Bohem a lidmi. Stěžila ve svém srdci božské milosrdenství v dokonalém souladu se svým synem Ježíšem. Její chvalozpěv na prahu Alžbětina domu byl věnován milosrdenství, které sahá „od pokolení do pokolení“ (Lk 1,50). Také my jsme byli zahrnuti do oněch prorockých slov Panny Marie. To nám bude útěchou a oporou, až budeme procházet Svatou branou milosrdenství, abychom zakusili plody božského milosrdenství.

Pod křížem Maria společně s Janem, učedníkem lásky, dosvědčuje slova odpuštění na Ježíšových rtech. Vrcholné odpuštění tomu, kdo jej ukřižoval, nám ukazuje, kam až může sahát Boží milosrdenství. Maria osvědčuje, že milosrdenství Božího syna nezná mezí a dosahuje ke všem, aniž by někoho vylučovalo. Obráťme se k ní starobylo

a stále novou modlitbou Salve Regina, aby k nám nikdy nepřestala obracet své milosrdné oči a učinila nás hodnými kontemplovat tvář milosrdenství, svého syna Ježíše. (Misericordie Vultus 24)

Salve Regina, Mater misericordiae,
vita, dulcedo et spes nostra, salve.

Ad te clamamus exules filii Hevae,
ad te suspiramus gementes et flentes
in hac lacrimarum valle.

Eia ergo, advocata nostra,
illos tuos misericordes oculos ad nos converte.
Et Jesum, benedictum fructum ventris tui,
nobis post hoc exilium ostende.
O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

Zdrávas Královno, Matko milosrdenství,
životě sladkosti a naděje naše, buď zdráva!
K tobě voláme, vyhnání synové Evy,
k tobě vzdycháme, lkající a plačící
v tomto slzavém údolí.
A proto, orodovnice naše,
obrať k nám své milosrdné oči
a Ježíše, požehnaný plod života svého,
nám po tomto putování ukaž,
ó milostivá, ó přívětivá, ó přesladká Panno,
Maria!

P. Filip Foltán

Proč je květen měsícem Panny Marie?

Iniciátorem mariánského měsíce v moderním pojetí – tedy s pobožnostmi na každý den – byl jezuita Dionisi se svým dílem Mese di Maria z roku 1725. Papežové (např. Pius VII., Řehoř XVI., Pius IX.) nabízeli během těchto pobožností odpustky.

Pobožnosti doporučovali hlavně papežové Lev XIII. a Pius XII. Blahoslavený papež Pavel VI. vydal 30. dubna

1965 encykliku Mense Maio, ve které povzbuzuje lidi ke každodenním pobožnostem, aby je obětovali za šťastné dokončení II. vatikánského koncilu a aby vyprosili pomoc na skutečném koncilových ustanovení a za mír ve světě, protože v těch letech byl mír na zemi ohrožený. Po padesáti letech prožíváme Svatý rok milosrdenství a jako kdyby se historie opakovala.

Letos v naší diecézi máme výborovou pomůcku na www.bihk.cz, kde budou materiály k májovým pobožnostem ke stažení.

Obětujme májové pobožnosti za církev, za mír ve světě – aby mu byla navracena důstojnost.

P. Filip Foltán

Bertík jede na pouť

Krátké po sametové revoluci se tehdejší královéhradecký biskup Karel Otčenášek setkal v kapli biskupské rezidence s knězem Janem Vokálem. Foto: soukromý archiv

Martin Weisbauer,
redaktor Radia Proglas

Radio Proglas
o arcibiskupu
Karlů Otčenáškově
(cyklus Mezi slovy)
21. května ve 22.10
26. května v 9.30

a usmál se. Řekla jsem: „Otče biskupe, já vám jdu poděkovat. Vy jste dal tak silný náboj mému životu a tolik dob-
rého jste mi prokázal, že tohle bych
vám do smrti nedovedla splatit. On
se na mne díval a řekl: „To jsem rád,
že to říkáte. Ale já jsem vám chtěl také
něco říct. Ted, jak nad tím přemýšlím,
než šel celebrovat, se do nich podíval,
a zahrnul všechny tyto lidi do mše
svatě. Takhle tedy začala moje spolu-
práce s panem biskupem. Pracovala
jsem ještě pořád v polepšovně, která
byla asi jen 10 km vzdalena, tak jsem
do Trmic pravidelně jezdila.

patřilo k tomu jeho svatodušnímu
spřátelování. Ti lidé museli vidět, že
na ně nejmeně tříkrát za rok mysli
– o Vanocích, o Velikonocích a když
mají nějaké výročí. Pan biskup měl ta-
kové dva sešity a po každém vždy chěl,
aby mu tam zapsal svoje narozeníny,
datum sňatku a podobně. Každý den,
než šel celebrovat, se do nich podíval,
stál pan biskup a smál se. Když jsem
skončila, řekl mi, že tohle by také šlo,
že s dětmi to umím. Potom se mně
zeptal, jestli umím nějakou cizí řeč.
Řekla jsem mu, že když nemůžu vyjít-
dět ven, tak se také nic neučím, ale že
mám tatinka, který umí deset řečí, je
klasický filolog a mluví na mne různý-
mi jazyky, takže nějaký cit pro jazyky
mám. Pan biskup mne tedy pozval
do svého pokoje a řekl mi, ať vlezu
pod postel, že tam má zahraniční ko-
respondenci, že bych mu tedy mohla
pomáhat i s tímto. Měl asi 200 až 300
korespondentů v cizině. Kromě toho
pan biskup psal každé poslední ba-
bičce v „Kotěhůlkách“, kterou třeba
jen jednou v životě viděl, protože to

**Preskočme nyní celá desetiletí.
Jak jste se s panem biskupem
rozloučila, když umíral?**

Viděla jsem ho naposledy asi půl dne
před smrtí. Dopoledne, v tu chvíli, když
jsem za ním přišla, u něj zrovna nikdo
nebyl. Ležel, oči měl zavřené, sepjaté
ruce a pohyboval trochu rty. Viděla
jsem, že se modlí. Vzala jsem ho za se-
pjaté ruce, on otevřel oči, poznal mne

půjďme projit. Bál se totiž případně
ho odposloucháváciho zařízení. Ven-
ku mi řekl: „Prosím vás, já vám budu
říkat toto. Já všem ženám říkám toto.
A proč chcete jít za kopečky?“ Řekla
jsem mu, že vždy, když přivedu nějaké
dítě do kostela, začne se každý farář
hroutit ze strachu, že mu seberou
státní souhlas. A já, že už nevím, co
mám dělat, protože si připadám jako
škůdce církve! On se smál a řekl: „Vy
pry umíte hrát na varhany? Tak to já
vás povedu jako varhanici. No ale jen
jestli to budete chtít se mnou zkusit!
Tady byste práci pro církev určité na-
šla. Chcete to zkusit na rok?“ Řekla
jsem, že ano. To jsem ještě nevěděla,
že z toho bude nakonec 25 let! Nebylo
mi tehdy ještě ani 30 let. Začala jsem
hned dopoledne na stroji rozepisovat
písničky. V poledne jsme jedli chle-
bovou polévku, kterou tetinka uva-
řila. Po obědě pan biskup řekl: „Tady
máte klíče od kostela, ve dvě hodiny
je ohlášen výklad u jesičiek.“ Řekla
jsem: „A co já s tím mám společně-
ho?“ Odpověděl: „No přece víte, co
se stalo v Betlémě?“ Tak jsem došla
do kostela, tam jsem klesla na kolena
a litovala jsem, že nemůžu normálně
pracovat. Doufala jsem, že se Pán Bůh
postará. Začali se scházet lidé s dět-
mi a já jsem začala vykládat, protože
dětí, to byl můj živel. Najednou, jak
tak vykládám, otočím se a za sloupem
stál pan biskup a smál se. Když jsem
skončila, řekl mi, že tohle by také šlo,
že s dětmi to umím. Potom se mně
zeptal, jestli umím nějakou cizí řeč.
Řekla jsem mu, že když nemůžu vyjít-
dět ven, tak se také nic neučím, ale že
mám tatinka, který umí deset řečí, je
klasický filolog a mluví na mne různý-
mi jazyky, takže nějaký cit pro jazyky
mám. Pan biskup mne tedy pozval
do svého pokoje a řekl mi, ať vlezu
pod postel, že tam má zahraniční ko-
respondenci, že bych mu tedy mohla
pomáhat i s tímto. Měl asi 200 až 300
korespondentů v cizině. Kromě toho
pan biskup psal každé poslední ba-
bičce v „Kotěhůlkách“, kterou třeba
jen jednou v životě viděl, protože to

Na poslední cestě vprovodili arcibiskupa Karla Otčenáška v Hradci Králové stovky diecézanů. Foto: Jiří Bittner

Kdy jste se poprvé setkala s otcem biskupem Karlem?

Na arcibiskupa Karla Otčenáška také vzpomíná, s humorem jí vlastním, stědoškolská profesorka **Marcela Němečková**, která strávila dlouhá desetiletí službou u (tehdy ještě pana biskupa). Otec biskup jí tehdy netekl jinak než teta Marcela. Zažila s ním nescísně vážné i veselé příhody a situace. Paní Němečková se o ně se mnou při našich několikahodinových rozhovorech ochotně podělila. Z nepřeborného množství vzpomínek jsem vybral ve stručnosti alespoň ty, které se pojí se začátkem spolupráce s panem biskupem v Trmčicích, kde tehdy působil, a potom s koncem jeho života. Myslím, že i tyto střípky nám pomohou, alespoň zčásti, načrtnout osobnost arcibiskupa Karla Otčenáška.

jsem zavolala do Třmic na farní úřad a zeptala se, kdy mají bohoslužby. Měl tam tehdy u sebe paní učitelku Spudilovou (nebyla to jeho sestra, je to jen shoda jmen) a paní Albinu Bucharovou. Byly to takové dvě starší hodné „tětinky“ jak říkal pan biskup. Paní učitelka mi řekla, kdy jsou bohoslužby a zeptala se, kdo volá. Řekla jsem: „Nějaká Marcela, stejně mně neznáte.“ Tak jsem tam přijela a stoup-la si v kostele při mši svatě za sloup. Ovšem paní učitelka ke mně přikva-čila a zeptala se mne: „Nechcete jít ke zpovědi?“ Já jsem řekla, že nechci. Pan biskup se mi ale moc líbil. Viděla jsem, že slouží krásně mši svatou a že je velice vstřícný. Odjela jsem tam pak ještě jednou. To bylo na Silvestra, by-dlela jsem s rodiči v Děčíně a šli jsme s rodiči na pobožnost na konci roku. A já jsem najednou řekla: „Mami, já do Třmic!“ Maminka mi řekla: „Co tě to, prosím tě, napadlo?“ Od-pověděla jsem: „Já cítím, že mám jet do Třmic, tak jedu do Třmic.“ Vůbec nechápu, co mně to popadlo. Řekla

Arcibiskup Karel Otčenášek se rád stykal s lidmi. Na snímku s režisérem a hercem Jirím Strachem v zahradě biskupské rezidence. Foto: Jiří Bittner

s našim velebným pánem a vzali jsme vše cenné, co na faře zbylo, a odvezli to společně pryč.

Když byl Váš bratr zavřený, dotkla se tato represe nějak i Vás?

Mně třeba překládali v zaměstnání, jako učitelku, na samé jednotřídky, musila jsem stále jezdit. Učila jsem náboženství, a to bylo pronásledová-
né zvláště.

Co bylo, podle Vás, hlavní snahou Vašeho bratra diecézi?

Když přijel z Říma, měl v sobě velké nadšení, chtěl, aby katolická aktivita fungovala. Měl plnou duši ideálů, jak by církev měla vypadat a jak by všichni měli být zapojeni. O to mu šlo hlavně. On každého všelijak zaměstnal – aby se hrálo divadlo, aby se sportovalo a podobně. Vzpomínám si třeba, že jedna obětavá paní, která měla manžela zaměstnaného u dřa-
hy a mohla tak jezdit vlakem zdarma,

jezdila na popud bratra do Prahy a od-
tamtud vozila tehdy vzácné knížky. Například Otec vyhoštěných a další. Tyto knihy pak jiná paní, která měla malý krámk – galanterii, nabízela a prodávala zákazníkům.

Otec arcibiskup byl velkým propagátorem tzv. Všeobecného, katolického, svatodušního a všelidského sprátevování – tedy vzájemné lásky všech se všemi a především s Bohem. Pojímal ji jako „vzájemnost“, která je iniciována třetí božskou osobou – Duchem Svatým, jako jisté neviditelné, ale zřetelné vábení...

On pořád hledal někoho, kdo by mu tuto myšlenku pomohl „dát na papír“, aby byla srozumitelná. Nosil ji stále v sobě, promýšlel ji už v internaci, kde mu ji schválil i otec Antonín Šuránek a poradil mu, aby ji napsal. Bratr ji pořád a pořád při všech příležitostech i při promluvách opakoval. Pro někoho asi

– až moc, protože některým katolíkům to někdy bylo již až trochu protivné. Když byl po sametové revoluci otec biskup slavnostně intronizován v katedrále Svatého Ducha, byla jste při tom?

Áno, rodina tam byla. Bylo tam tolik lidí, že třeba mně nechťli pustit do-
vnitř. Tak jsem se musela přiznat, že jsem sestra.

Jak prožíval tu dobu ve svém novém úřadu po oficiálním ustanovení biskupem královéhradeckým?

Každého chtěl zaměstnat, podobně jako kdykoli předtím. V tomhle se nezměnil. Byl jako Svatý otec, který nepropustí nikoho, aby mu neřekl „modlete se za mne“. A bratr také říkal „spolehám na vaše modlitby“. Bylo to i v každém jeho dopise. *

Vzpomínky na arcibiskupa Karla Otčenáška

Letos, uplyne pět let od úmrtí vzácné osobnosti, královéhradeckého arcibiskupa **Karla Otčenáška**. Zemřel, zaopatřen svátostmi, 23. května roku 2011 ve 21,45 v biskupské rezidenci v Hradci Králové a pohřben je v kryptě zdejší katedrály Svateho Ducha. Připomeňme zároveň, že 13. dubna 2016 uplynulo 96 let od jeho narození v Českém Mezíříčí. Tento článek proto věnujeme vzpomínkám na tuto mimořádnou osobnost.

Nejprve necháme zavzpomínat jeho rodnou sestru, **Annu Spudilovou**, po sledního zjištění člena rodiny.

Jaký byl Váš bratr, když byl malým chlapcem?

On byl z nás sourozenců nejstarší, byli jsme celkem čtyři. Já jsem byla o osm let mladší a bratr, když mu bylo 12 let, odešel do Prahy, to měně byly tehdy čtyři roky, nemám proto vzpomínek mnoho. Děťství jsem s ním prožívala doma loutky a bratr s kamarády s nimi hrával divadlo, hlavně pro děti. Vím, že maminka kamaráda Jirky jím občas něco upekla a oni to pak při představení rozdávali nebo prodávali. Bratr byl z Prahy zvyklý „apostolovat“ všim možným.

Změnil se nějak bratr, když byl z kněžského stavu tajně vysvěcen na biskupa?
Asi byl ještě „horší“ na to „apostolování“ (smích), byl ještě horlivější. **Jak jste se dozvěděli, že byl bratr později uvězněn?**
To jsem se dozvěděla docela brzy. To bylo o prázdninách, 11. července 1951. Já jsem učila v Zámberku náboženství. Bratr byl ve Vrchlabí, kde si na něj státní bezpečnost počkala na faře, aby ho mohla odvézt. Jeli jsme tam pak

„Toužím, abychom my všichni, nikoho nevyjímaje, jako osobní přátele samého Boha, poznávali a stále hlouběji uplatňovali tuto ideu jako lék ve světě. Církev je sanatorium, škola a anticipovaný ráj. Proto se odvažují já, jako nedochůdce, jako tehdy Kristův apoštol sv. Pavel, vám toto předat.“
arcibiskup Karel Otčenášek

Vzpomínky na arcibiskupa Karla Otčenáška

5 / 2016 / ročník XXVI / 25 Kč

Adalbert